



Να διατηρηθεί μέχρι

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ



Όλα είναι θέμα Παιδείας

**ΕΝΙΑΙΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ
Π/ΘΜΙΑΣ & Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ Α'**

Αν. Παπανδρέου 37,
15180 Μαρούσι
Πληροφορίες : Αν. Πασχαλίδου
Τηλέφωνο : 210-34.42.238

ΠΡΟΣ :

1. Διευθύνσεις και Γραφεία Δ/θμιας Εκπ/σης.
2. Γραφεία Σχολικών Συμβούλων
3. Γυμνάσια όλης της χώρας (μέσω των Δ/νσεων και των Γραφείων Δ/θμιας Εκπ/σης)

ΚΟΙΝ:

- ♦ Περιφερειακές Διευθύνσεις Εκπαίδευσης
- ♦ Παιδαγωγικό Ινστιτούτο

ΘΕΜΑ: Οδηγίες για τη διδασκαλία των Μαθημάτων των Α', Β' και Γ' τάξεων Ημερήσιου και Εσπερινού Γυμνασίου.

Μετά από σχετική εισήγηση του Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (πράξη 11/2009) σας αποστέλλουμε τις παρακάτω οδηγίες σχετικά με τη διδασκαλία των Μαθημάτων και των τριών τάξεων Ημερησίου και Εσπερινού Γυμνασίου. Συγκεκριμένα:

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Η διδακτέα ύλη των Θρησκευτικών για το Γυμνάσιο και το Γενικό Λύκειο είναι όλες οι διδακτικές ενότητες κάθε διδακτικού βιβλίου ανά τάξη. Ο θεολόγος εκπαιδευτικός ανάλογα με τις ανάγκες κάθε βαθμίδας και κάθε τάξης μπορεί με τη συνεργασία του Σχολικού του Συμβούλου και με βάση το αναλυτικό πρόγραμμα του μαθήματος να εξαιρεί, όπου αυτό απαιτείται από τις διδακτικές ανάγκες κάθε τάξης, ορισμένες διδακτικές ενότητες, και να πραγματοποιεί δίωρη διδασκαλία σε άλλες διδακτικές ενότητες, όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο.

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

(ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ)

ΤΩΝ Α΄, Β΄, Γ΄ ΤΑΞΕΩΝ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ

ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

1. Ως διδακτέα ύλη ορίζεται αυτή που περιέχεται στα χρησιμοποιούμενα διδακτικά εγχειρίδια.
2. Προς διευκόλυνση των διδασκόντων, και εφόσον για διάφορους λόγους δεν επαρκέσει ο προβλεπόμενος διδακτικός χρόνος προτείνονται παρακάτω, κατά Τάξη, τμήματα των Ενοτήτων που είναι δυνατόν να παραλειφθούν κατά τη διδασκαλία:

Α΄ Τάξη

- Από τις ενότητες **1-18** του διδακτικού βιβλίου «**Αρχαία Ελληνική Γλώσσα Α΄ Γυμνασίου**» των Ν. Μπεζαντάκου, Α. Παπαθωμά κ.ά., έκδ. ΟΕΔΒ, **δεν** θα διδαχθεί το Α΄ Μέρος (κείμενο) των Ενοτήτων: **8, 9, 16, 17** και **18**, καθώς και τα αντίστοιχα παράλληλα κείμενα του Επιμέτρου. Το Β΄ και Γ΄ Μέρος όλων των Ενοτήτων (1-18) θα διδαχθεί κανονικά.

Β΄ Τάξη

- Από τις ενότητες **1-18** του διδακτικού βιβλίου «**Αρχαία Ελληνική Γλώσσα Β΄ Γυμνασίου**» των Α. Παπαθωμά, κ.ά., έκδ. ΟΕΔΒ, **δεν** θα διδαχθούν τα εξής:

Ενότητα 4^η: Α΄ Μέρος (κείμενο και παράλληλα κείμενα του Επιμέτρου). **Ενότητες 8^η, 10^η:** Α΄ Μέρος (κείμενο και παράλληλο κείμενο του Επιμέτρου). **Ενότητα 14^η:** Β΄2 Μέρος (Ετυμολογικά). **Ενότητα 16:** Α΄ Μέρος (κείμενο και παράλληλο κείμενο του Επιμέτρου) και Β΄1, 2 Μέρος (Λεξιλογικά και Ετυμολογικά). **Ενότητα 17η:** Β΄1, 2 μέρος (Λεξιλογικά και Ετυμολογικά). **Ενότητα 18^η:** Α΄ Μέρος (κείμενο και παράλληλο κείμενο του Επιμέτρου).

Γ΄ Τάξη

- Από τις ενότητες **1-12** του διδακτικού βιβλίου «**Αρχαία Ελληνική Γλώσσα Γ΄ Γυμνασίου**» των Ν. Μπεζαντάκου, Β. Χαραλαμπίκου κ.ά., έκδ. ΟΕΔΒ, **δεν** θα διδαχθεί το Α΄ Μέρος (κείμενο και παράλληλα του Επιμέτρου) των Ενοτήτων **5, 10** και **12**, καθώς και τα αντίστοιχα παράλληλα κείμενα του Επιμέτρου. Το Β΄ και Γ΄ μέρος όλων των Ενοτήτων (1-12) θα διδαχθεί κανονικά.
- Για τη διδακτέα ύλη από το βιβλίο «**Αρριανού Αλεξάνδρου Ανάβαση**» Γ΄ Γυμνασίου των Ν. Μπούρα, Κ. Ναστούλη, Α. Σακελλαρίου, έκδ. ΟΕΔΒ, (κατά το 3^ο τρίμηνο: Μάρτιος-Μάιος) προτείνονται τα εξής:
 - i. **Εισαγωγή:** Τα κεφάλαια **I, II, III, V, VIII** θα διδαχθούν κανονικά, όπως αναφέρεται στο Βιβλίο του Καθηγητή. Τα κεφάλαια **IV, VI, VII** **δεν θα διδαχθούν.**
 - ii. **Κείμενο:** Από το **Α΄** Βιβλίο θα διδαχθούν τα κεφάλαια: **13,3-7, 15, 3-8, 16, 4-7.** Από το **Β΄** Βιβλίο θα διδαχθεί το κεφάλαιο **4, 9-11.** Από το **Ε΄** Βιβλίο θα διδαχθεί το κεφάλαιο **19, 1-3.** Από το **Ζ΄** Βιβλίο τα κεφάλαια: **28-30**· θα ληφθούν υπόψη στοιχεία για τη γενική θεώρηση, όπως αναφέρεται στο Βιβλίο του Καθηγητή. Τα υπόλοιπα κεφάλαια **δεν** θα διδαχθούν.

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

(ΑΠΟ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ)

ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Ακολουθως ορίζονται οι θεματικές ενότητες που θα αποτελέσουν τον κύριο κορμό της εξεταστέας ύλης των μαθημάτων καθώς και εκείνες που θα διδαχθούν περιληπτικά ή συνοπτικά και δεν θα αποτελούν εξεταστέα ύλη στις προαγωγικές και απολυτήριες εξετάσεις.

ΤΑΞΗ Α΄

Θα διδαχθούν κανονικά η Ομήρου *Οδύσσεια* και οι Ηροδότου *Ιστορίες* σύμφωνα με το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών.

ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑ

Η Ομήρου *Οδύσσεια* θα διδαχτεί δύο (2) ώρες την εβδομάδα (σε συνεχόμενο δίωρο, εφόσον ο διδάσκων το επιθυμεί) από τον Σεπτέμβριο μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου. Τα εισαγωγικά σημειώματα των ραψωδιών αποτελούν στοιχεία αναφοράς, κατά την επεξεργασία δηλαδή αξιοποιούνται, αλλά δεν απομνημονεύονται και ούτε αποτελούν εξεταστέα ύλη.

ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΔΙΔΑΚΤ. ΩΡΕΣ
Εισαγωγή (1,2,3,4,6,7,8) Το περιεχόμενο των ενοτήτων 5, 9 και 10 ο διδάσκων μπορεί να το αξιοποιήσει κατά τη διδασκαλία του κειμένου όπως εκείνος κρίνει προσφορότερο.	2
Αναλυτική επεξεργασία ραψωδίας α 1-25	1
Αναλυτική επεξεργασίας ραψωδίας α 26-108	1
-//- -// -//- α 109-173	1
-//- -// -//- α 174-360	2
-//- -// -//- α 361-497	2
Περιληπτική αναδιήγηση ραψωδιών β, γ, δ	1
Αναλυτική επεξεργασία ραψωδίας ε 1-49	1
Αναλυτική επεξεργασία ραψωδίας ε 50-164	2
Αναλυτική επεξεργασία ραψωδίας ε 165-251	2
Αναλυτική επεξεργασία ραψωδίας ε 311-420 Ανάγνωση αποσπασμάτων ε 421-552	2
Αναλυτική επεξεργασία ραψωδίας ζ 139-259	2

Περιληπτική αναδιήγηση ραψωδίων η, θ, ι, κ, λ	1
Αναλυτική επεξεργασία ραψωδίας ι 240-630 Ανάγνωση αποσπασμάτων ραψωδίων λ 522-604	4
Περιληπτική αναδιήγηση ραψωδίων μ, ν, ξ, ο, π	1
Αναλυτική επεξεργασία ραψωδίας π 1-172, 185-336	4
Περιληπτική αναδιήγηση ραψωδίων ρ Ανάγνωση αποσπασμάτων ραψωδίας ρ 331-376 Περιληπτική αναδιήγηση ραψωδίων σ, τ	1
Περιληπτική αναδιήγηση ραψωδίων υ, φ Ανάγνωση αποσπασμάτων ραψωδίας φ 303-473 Περιληπτική αναδιήγηση ραψωδίας χ Αναλυτική επεξεργασία χ 1-446 (με παραλείψεις στίχων)	3
Περιληπτική αναδιήγηση ραψωδίας ψ Αναλυτική επεξεργασία ραψωδίας ψ 89-381	3
Περιληπτική αναδιήγηση ραψωδίας ω Αναλυτική επεξεργασία ραψωδίας ω 265-377 Ανάγνωση αποσπασμάτων ω 501-580	2
Γενική θεώρηση της Οδύσσειας	2
Σύνολο προβλεπόμενων ωρών	40

* Ο διδάσκων φροντίζει να εντάσσει τα επιλεγμένα προς αναλυτική επεξεργασία και ανάγνωση αποσπάσματα στο πλαίσιο της ραψωδίας στην οποία ανήκουν, αξιοποιώντας τις αναδιηγήσεις του περιεχομένου των ραψωδίων στο εγχειρίδιο.

ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Οι Ηροδότου *Ιστορίες* θα διδαχθούν κανονικά δύο (2) ώρες την εβδομάδα (σε συνεχόμενο δίωρο, εφόσον ο διδάσκων το επιθυμεί) από την 1^η Μαρτίου μέχρι τον Μάιο σύμφωνα με το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών.

γ. Ηροδότου *Ιστορίες*

ΕΝΟΤΗΤΕΣ	Διδ. ώρες
Εισαγωγή, σ. 8-11	2

<p>Βιβλίο πρώτο</p> <p>Ενότητα 1η: Προοίμιο</p> <p>Ενότητα 2η: Κροίσος και Σόλων</p> <p>Ενότητα 3η: Κροίσος και Κύρος</p> <p>Η νουβέλα του Άδραστου (ανάγνωση μετά την ολοκλήρωση της διδασκαλίας των ενοτήτων)</p>	5
<p>Βιβλίο τρίτο</p> <p>Ενότητα 7: Το δαχτυλίδι του Πολυκράτη</p> <p>Ενότητα 8η: Τα πολιτεύματα</p>	3
<p>Βιβλίο δεύτερο</p> <p>Ενότητα 4η: Αίγυπτος Η χώρα και ο Νείλος (ανάγνωση)*</p> <p>Ενότητα 5η: «Θωμάσια» και «νόμοι» των Αιγυπτίων</p> <p>Ενότητα 6η: Μνημεία της Αιγύπτου</p>	2
<p>Βιβλίο έκτο</p> <p>Ενότητα 10: Πριν από τη μάχη του Μαραθώνα (ανάγνωση)</p> <p>Ενότητα 11: Η μάχη του Μαραθώνα</p>	5
<p>Βιβλίο έβδομο</p> <p>Ενότητα 12: Διάλογος Ξέρξη-Δημάρατου</p> <p>Ενότητα 13: Η μάχη των Θερμοπυλών</p>	<p>Ο διδάσκων επιλέγει (σε συνεργασία με τους μαθητές, εφόσον επιθυμεί) και διδάσκει τις ενότητες από 2</p>
<p>Βιβλίο όγδοο</p> <p>Ενότητα 14: Πριν από τη ναυμαχία (ανάγνωση)</p> <p>Ενότητα 15: Η ναυμαχία της Σαλαμίνας</p> <p>Ενότητα 16: Μετά τη ναυμαχία. Το φρόνημα των Αθηναίων (ανάγνωση)</p>	
<p>Βιβλίο ένατο</p> <p>Ενότητα 17: Η μάχη των Πλαταιών. Το τέλος της ιστορίας</p>	
<p>τουλάχιστον βιβλία των Ιστοριών του Ηροδότου (VI, VII, VIII, IX)</p>	

Συνολική θεώρηση	1
Σύνολο	18 ώρες

- Ο διδάσκων, εφόσον κρίνει, μπορεί, πριν περάσει στη μελέτη των αποσπασμάτων του Β' Βιβλίου των *Ιστοριών* του Ηροδότου, να συζητήσει συνοπτικά το απόσπασμα από το Βιβλίο Δ (Ενότητα 9α).

ΤΑΞΗ Β΄

Θα διδαχτούν κανονικά τα *Ομηρικά Έπη: Ιλιάδα* και το *Ανθολόγιο Αρχαία Ελλάδα*. Ο *τόπος και οι άνθρωποι* σύμφωνα με το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών.

ΟΜΗΡΙΚΑ ΕΠΗ: ΙΛΙΑΔΑ

Το βιβλίο *Ομηρικά Έπη: Ιλιάδα* θα διδαχτεί δύο (2) ώρες την εβδομάδα (σε συνεχόμενο δίωρο, εφόσον ο διδάσκων το επιθυμεί) από τον Σεπτέμβριο έως το τέλος Φεβρουαρίου.

ΕΝΟΤΗΤΕΣ	Διδ. ώρες
Εισαγωγή	2
Περιληπτική αναδιήγηση ραψωδίας Α Αναλυτική επεξεργασία ραψωδίας Α 1-53	1
Αναλυτική επεξεργασία ραψωδίας Α 54-306	4
Ανάγνωση χωρίου Α 307-349 Αναλυτική επεξεργασία ραψωδίας Α 350-431α	2
Ανάγνωση χωρίου Α 431β-493 Αναλυτική επεξεργασία ραψωδίας Α 494-612	3
Περιληπτική αναδιήγηση ραψωδίων Β, Γ Αναλυτική επεξεργασία ραψωδίας Γ 121-244 Περιληπτική αναδιήγηση ραψωδίας Δ Ανάγνωση χωρίου Δ 422-544	3

Περιληπτική αναδιήγηση ραψωδίων Ε και Ζ Ανάγνωση Ε 274-430 Αναλυτική επεξεργασία Ζ 119-236	3
Αναλυτική επεξεργασία ραψωδίας Ζ 369-529	3
Περιληπτική αναδιήγηση ραψωδίας Η, Θ, Ι Αναλυτική επεξεργασία ραψωδίας Ι 225-431	4
Περιληπτική αναδιήγηση ραψωδίων Κ, Λ, Μ, Ν, Ξ, Ο	1
Περιληπτική αναδιήγηση ραψωδίας Π Αναλυτική επεξεργασία ραψωδίας Π 684-867	3
Περιληπτική αναδιήγηση ραψωδίας Ρ Αναλυτική επεξεργασία Ρ 424-458 Περιληπτική αναδιήγηση ραψωδίας Σ Αναλυτική επεξεργασία ραψωδίας Σ 478-616	3
Περιληπτική αναδιήγηση ραψωδίας Τ, Υ, Φ Ανάγνωση χωρίου Τ 1-152	1
Περιληπτική αναδιήγηση ραψωδίας Χ Αναλυτική επεξεργασία ραψωδίας Χ 247-394	3
Περιληπτική αναδιήγηση ραψωδίων Ψ, Ω Αναλυτική επεξεργασία ραψωδίας Ω 468-677	3
Ανακεφαλαίωση	2
Σύνολο προβλεπόμενων ωρών	40

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ. Ο ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ (ΑΝΘΟΛΟΓΙΟ)

Το βιβλίο *Αρχαία Ελλάδα. ο Τόπος και οι Άνθρωποι* θα διδαχτεί δύο (2) ώρες την εβδομάδα (σε συνεχόμενο δίωρο, εφόσον ο διδάσκων το επιθυμεί) από τον Μάρτιο έως τον Μάιο.

Ενότητες	Διδακτικές ώρες
Η Αθήνα	Ο διδάσκων επιλέγει (μαζί με τους μαθητές εφόσον επιθυμεί) και διδάσκει 6 τουλάχιστον
Η Σπάρτη	

Η Μακεδονία	ενότητες από το βιβλίο αξιοποιώντας παράλληλα και το Τετράδιο του Μαθητή.
Η Θήβα	
Η Κόρινθος	
Η Αλεξάνδρεια	
Αθλητισμός και αθλήματα Συνοδευτικά κείμενα (κατά την κρίση του καθηγητή)	
Σύνολο	18 ώρες

ΤΑΞΗ Γ΄

1) ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ

Το αντικείμενο θα διδαχτεί δύο (2) ώρες την εβδομάδα (σε συνεχόμενο δίωρο, εφόσον ο διδάσκων επιθυμεί) από τον Σεπτέμβριο έως το τέλος Φεβρουαρίου. Ο διδάσκων επιλέγει ανάμεσα στα βιβλία **Δραματική Ποίηση. Ευριπίδη *Ελένη*** και **Δραματική Ποίηση. Αριστοφάνη *Όρνιθες***.

Δραματική Ποίηση. Ευριπίδη *Ελένη*

Ως εισαγωγή, από το εγχειρίδιο *Ιστορία της αρχαίας ελληνικής γραμματείας* θα διδαχθούν οι σ. 63-74 και 88-96. Από τις σ. 88-96 θα δοθεί έμφαση στα χαρακτηριστικά του έργου του Ευριπίδη και οι μαθητές θα πρέπει να γνωρίζουν ονομαστικά τα έργα του. Στο περιεχόμενο των σ. 76-87 (Οι μεγάλοι Τραγικοί: Πρόδρομοι, Αισχύλος, Σοφοκλής) να γίνει απλή αναφορά.

Από τη μετάφραση θα διδαχθούν περιληπτικά οι στίχοι 289-436, 1593-1786.

Δραματική Ποίηση, Αριστοφάνη *Όρνιθες*

Από το εγχειρίδιο **Δραματική Ποίηση. Αριστοφάνη *Όρνιθες*** ως Εισαγωγή θα διδαχθούν οι σ. 7-8 και 10-18. Από τη μετάφραση θα διδαχθούν περιληπτικά οι στίχοι 678-716, 795-842, 1107-1435, 1540-1638, 1774-1787. Υποστηρικτικά ο διδάσκων

μπορεί να αναφερθεί στα αντίστοιχα κεφάλαια από το εγχειρίδιο *Ιστορία της αρχαίας ελληνικής γραμματείας*.

2) ΑΝΘΟΛΟΓΙΟ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

Το αντικείμενο θα διδαχτεί δύο (2) ώρες την εβδομάδα (εφόσον ο διδάσκων επιθυμεί, σε συνεχόμενο δώρο) από τον Μάρτιο και μετά.

Ενότητες	Διδακτικές ώρες
Εισαγωγή (1,2,3,4,5,6,8,9) Η εισαγωγή να διδαχτεί στο πλαίσιο της παρουσίας του αντικειμένου και του βιβλίου	1
Κεφάλαιο 1: Εισαγωγή* (1-3), Ενότητα 3	1
Κεφάλαιο 2: Εισαγωγή (1-3), Ενότητα 4	1
Κεφάλαιο 3: Εισαγωγή (1-6)	1
Κεφάλαιο 3: Ενότητες 2-5	4
Κεφάλαιο 4: Εισαγωγή (2-3, οι παράγραφοι 1 και 4 να αναφερθούν συνοπτικά)	1
Κεφάλαιο 4: Ενότητες 1-5	5
Κεφάλαιο 5: Εισαγωγή (1-6)	1
Κεφάλαιο 5: Ενότητες 1,2,4	2
Ανακεφαλαίωση	1
Σύνολο	18

- Επισημαίνεται ότι οι εισαγωγές στα κεφάλαια θα διδαχθούν ως εισαγωγές στη θεματική των κειμένων και στο μέτρο που είναι χρήσιμες για την ερμηνεία τους. Σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να διδαχθούν ανεξάρτητα από τα κείμενα ως ιστορία της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφίας. Προκειμένου να διευκρινιστούν συγκεκριμένα σημεία των εισαγωγών, ο διδάσκων, εφόσον το θεωρεί απαραίτητο, μπορεί να διαβάσει κείμενα από το εγχειρίδιο τα οποία δεν προβλέπονται στη διδακτέα ύλη.

ΚΕΙΜΕΝΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

ΤΑΞΕΙΣ Α΄ Β΄ Γ΄ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

- Τα Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας στο Γυμνάσιο διδάσκονται δύο (2) ώρες την εβδομάδα με ελεύθερη επιλογή από το διδάσκοντα. Το δίωρο αυτό, εφόσον το επιθυμεί ο διδάσκων, είναι συνεχόμενο.
- Στην Α΄ και Β΄ τάξη μπορούν να διδαχθούν 20 περίπου λογοτεχνικά κείμενα εκ των οποίων δύο ή τρία κείμενα από την ξένη λογοτεχνία.
- Στην Γ΄ τάξη πρέπει να διδαχθούν κείμενα από όλες τις ιστορικές περιόδους. Όπου υπάρχουν κείμενα της ξένης λογοτεχνίας, μπορούν να χρησιμοποιηθούν για συγκριτική ανάγνωση.
- Στην Γ΄ τάξη καλό είναι να γίνει διδακτική αξιοποίηση των εισαγωγικών σημειωμάτων που αφορούν την ιστορική εξέλιξη της λογοτεχνίας μας. Τα στοιχεία αυτά δεν διδάσκονται ούτε αξιολογούνται αυτόνομα, αλλά πάντοτε σε αναφορά με το διδασκόμενο κείμενο.
- Σε όλες τις τάξεις οι μαθητές θα πρέπει να ενθαρρύνονται να χρησιμοποιούν τα βιβλία *Ιστορία Νεοελληνικής Λογοτεχνίας* και *Λεξικό Λογοτεχνικών Όρων*. Διευκρινίζεται ότι τα βιβλία αυτά δεν προορίζονται για αυτόνομη διδασκαλία, αλλά έχουν στόχο να λειτουργήσουν συμβουλευτικά και συμπληρωματικά για το μάθημα της λογοτεχνίας στο Γυμνάσιο.
- Κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς, εφόσον είναι εφικτό, ο διδάσκων μπορεί να προγραμματίσει τη μελέτη δύο (2) το πολύ λογοτεχνικών βιβλίων, αφιερώνοντας τρεις (3) το πολύ ώρες για καθένα από αυτά. Τα βιβλία μπορεί να σχετίζονται με τα ενδιαφέροντα των μαθητών ή με τη διδακτέα ύλη. Σκοπός της μελέτης αυτής είναι η καλλιέργεια της φιλιανγνωσίας των μαθητών. Επισημαίνεται ότι η δραστηριότητα αποτελεί μεν κριτήριο αξιολόγησης των μαθητών, ωστόσο τα βιβλία δεν συμπεριλαμβάνονται στην ύλη των εξετάσεων της περιόδου Μαΐου-Ιουνίου.

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Στη διδακτέα ύλη του μαθήματος της Νεοελληνικής Γλώσσας περιλαμβάνονται τα εγχειρίδια **Νεοελληνική Γλώσσα, Βιβλίο Μαθητή και Τετράδιο Εργασιών Α΄, Β΄ & Γ΄ τάξεων Γυμνασίου**. Για κάθε ενότητα των εγχειριδίων της Νεοελληνικής Γλώσσας, συμπληρωματικά προς το ΔΕΠΠΣ, το ΑΠΣ Νεοελληνικής Γλώσσας (ΦΕΚ/303τ.β΄/13-03-2003, σελ.3778-3794) και προς τις διδακτικές προτάσεις που

περιλαμβάνονται στα **Βιβλία Εκπαιδευτικού Α΄, Β΄ & Γ΄ τάξεων Γυμνασίου**, προτείνονται τα εξής:

- Ο ενδεικτικός χρόνος για τη χρονική κάλυψη της γλωσσικής διδασκαλίας, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο Ωρολόγιο Πρόγραμμα και το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών Γυμνασίου.
- Η συνοπτική διδασκαλία ορισμένων σημείων των εγχειριδίων με σκοπό τόσο την ολοκλήρωση της διδακτέας ύλης στο εκάστοτε καθοριζόμενο χρονικό πλαίσιο όσο και τη βελτιστοποίηση του διδακτικού και παιδαγωγικού αποτελέσματος.
- Η διδασκαλία ορισμένων γραμματικών φαινομένων και των συναφών με αυτά δραστηριοτήτων, σύμφωνα με την ισχύουσα *Νεοελληνική Γραμματική* καθώς και την υπό έκδοση *Γραμματική Νέας Ελληνικής Γλώσσας* Γυμνασίου. Για την εμπέδωση των γραμματικών φαινομένων οι διδάσκοντες μπορούν να χρησιμοποιήσουν κατά περίπτωση κατάλληλο εκπαιδευτικό υλικό και από άλλες πηγές (κείμενα, δραστηριότητες κ.ά.).

Α΄ ΤΑΞΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Σύνολο: 65 διδακτικές ώρες

1^η ΕΝΟΤΗΤΑ		
Οι πρώτες μέρες σε ένα νέο σχολείο		
ΣΕΛ.	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΝΟΤΗΤΑΣ	6 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ
10-12	A. Εισαγωγικά κείμενα	1. Προτείνεται οι ερωτήσεις κατανόησης των κειμένων της ενότητας αυτής να αξιοποιηθούν κατ' επιλογήν από τον διδάσκοντα. 2. Από τα κείμενα 6 και 7 προτείνεται να διδαχτεί μόνο το ένα. 3. Ο ορισμός της πρότασης (σ.17) προτείνεται να συμπληρωθεί σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Βιβλίο Εκπαιδευτικού (σ. 23-24). 4. Κατά τη διδασκαλία των προτάσεων σκόπιμο κρίνεται να τονιστεί η διάκρισή τους σε απλές, ελλειπτικές και επταυξημένες [Γ1], σύμφωνα και με τα διαλαμβανόμενα στην υπό έκδοση Γραμματική.
12	B. Επικοινωνία	
12 -15	B1. Παράγοντες της επικοινωνίας	
15-17	B2. Κώδικες επικοινωνίας	
17	Γ. Είδη προτάσεων	
17-19	Γ1. Είδη προτάσεων ανάλογα με τα συστατικά τους	
19-21	Γ2. Είδη προτάσεων, σημασίες τους και σημεία στίξης	
22	Δ. Λεξιλόγιο ενότητας	
23	Ε. Δραστηριότητες παραγωγής λόγου	
24	Ε. Διαθεματική εργασία	

2^η ΕΝΟΤΗΤΑ
Επικοινωνία στο σχολείο

ΣΕΛ.	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΝΟΤΗΤΑΣ	5 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ
26-28	A. Εισαγωγικά κείμενα	<p>1. Προτείνεται να δοθεί έμφαση στη διδασκαλία προφορικού [B1] και γραπτού λόγου [B2].</p> <p>2. Η άσκηση 1 της υποενότητας B1, σ. 28 να μην διδαχτεί, αν δεν υπάρχει δυνατότητα μαγνητοφώνησης του γραπτού κειμένου 1, σ. 26.</p> <p>3. Από τα κείμενα 14 και 15 [Γ] μπορεί να επιλεγεί μόνο το ένα.</p> <p>4. Προτείνεται να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στη διδασκαλία της παραγράφου [Γ].</p>
28	B. Είδη προφορικού και γραπτού λόγου	
28	B1. Προφορικός λόγος	
29-31	B2. Γραπτός λόγος	
31-33	B3. Γλωσσική ποικιλία – μέσο και περίσταση επικοινωνίας	
34-35	Γ. Η Παράγραφος	
36	Δ. Λεξιλόγιο ενότητας	
37	E. Δραστηριότητες παραγωγής λόγου	
38	E. Διαθεματική εργασία	

3^η ΕΝΟΤΗΤΑ
Ταξίδι στον κόσμο της φύσης

ΣΕΛ.	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΝΟΤΗΤΑΣ	8 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ
40-42	A. Εισαγωγικά κείμενα	<p>1. Τα κείμενα της ενότητας αυτής και οι ερωτήσεις κατανόησης των κειμένων μπορούν να αξιοποιηθούν κατ' επιλογήν από τον διδάσκοντα.</p> <p>2. Προτείνεται στην ενότητα αυτή ο διδάσκων να παρουσιάσει με οικονομία χρόνου τα βασικότερα μόνο χαρακτηριστικά των κειμενικών ειδών. Σημειώνεται ότι καθένα από τα κειμενικά είδη παρουσιάζεται εκτενώς και σε άλλες ενότητες των σχολικών εγχειριδίων.</p> <p>3. Από τις δραστηριότητες του «Διαβάζω και γράφω» (σ. 55) να επιλεγούν οι 1, 3 και 4. [Δ1].</p>
43	B. Περιγραφή	
43	B1. Στοιχεία περιγραφής	
44-45	B2. Είδη περιγραφής	
46	B3. Λεξιλόγιο περιγραφής	
47	Γ. Αφήγηση	
47-48	Γ1. Στοιχεία αφήγησης	
49-50	Γ2. Είδη αφήγησης	
50-51	Γ3. Λεξιλόγιο αφηγηματικών κειμένων	
52	Δ. Επιχειρηματολογία	
52-55	Δ1. Στοιχεία επιχειρήματος και μελέτη επιχειρημάτων	
55	Δ2. Λεξιλόγιο επιχειρηματολογίας	
56-57	E. Πολυτροπικότητα	
58	E. Διαθεματική εργασία	

4^η ΕΝΟΤΗΤΑ

Φροντίζω για τη διατροφή και την υγεία μου

ΣΕΛ.	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΝΟΤΗΤΑΣ	9 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ
60-62	A. Εισαγωγικά κείμενα	<p>1. Να γίνει επιλογή των κειμένων που θα διδαχθούν, λόγω πληθώρας ύλης της ενότητας.</p> <p>2. Εφόσον υπάρχει χρονικός περιορισμός, οι υποενότητες Β1, Β2 και Ε μπορούν να διδαχθούν με συντομία</p> <p>3. Στο παράδειγμα «<i>Το 1 στα 10 Ελληνόπουλα είναι παχύσαρκο</i>» της σ. 65 [Β2] να προστεθεί μετά το επίθετο <i>παχύσαρκο</i> η λέξη <i>παιδί</i>, ώστε να υπάρχει συμφωνία με τα αναφερόμενα στη σ. 63 για την ονοματική φράση [Β1].</p> <p>4. Ως προς την κλίση ουσιαστικών και επιθέτων [Γ]:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αναφερθεί ότι σύμφωνα με τη Γραμματική τα ουσιαστικά διακρίνονται: α) σε αρσενικά, θηλυκά και ουδέτερα και β) σε ισοσύλλαβα και ανισοσύλλαβα • Να διευκρινιστεί ότι η διάκριση σε δικατάληκτα και τρικατάληκτα είναι επίσης ένας τρόπος περιγραφής των ουσιαστικών που υιοθετούν ορισμένες γραμματικές. • Κατά τη διδασκαλία των κλιτικών πινάκων να αναφερθούν και οι τύποι της κλητικής. • Για τα ουσιαστικά και τα επίθετα που εμφανίζουν ιδιαιτερότητες στην κλίση μπορεί να αξιοποιηθούν και οι αντίστοιχες ενότητες της
63	B. Ονοματική φράση - επιθετικός προσδιορισμός	
63-64	B1. Τι είναι ονοματική φράση και ποια η λειτουργία της στην πρόταση	
65-68	B2. Επιθετικός προσδιορισμός	
68	Γ. Κλίση ουσιαστικών και επιθέτων	
68-72	Γ1. Κλίση ουσιαστικών	
72-74	Γ2. Κλίση επιθέτων	
74-76	Δ. Παραγωγή και σύνθεση	
77	Ε. Στοιχεία που συνοδεύουν τον προφορικό λόγο	
78	ΣΤ. Λεξιλόγιο	
78-79	Z. Δραστηριότητες παραγωγής λόγου	

79	Ζ. Διαθεματική εργασία	<p>Γραμματικής.</p> <p>5. Ως προς την παραγωγή και τη σύνθεση [Δ]:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αναφερθεί ότι σύμφωνα με τη Γραμματική οι λέξεις που αρχίζουν με πρόθημα θεωρούνται σύνθετες και ότι παράγωγες θεωρούνται μόνο οι λέξεις που σχηματίζονται με παραγωγικές καταλήξεις. • Να διευκρινιστεί στους μαθητές ότι ορισμένες γραμματικές κατατάσσονται στις παράγωγες λέξεις και εκείνες που αρχίζουν με πρόθημα. • Εφόσον υλοποιηθούν οι σχετικές δραστηριότητες στις σ. 74-75 του εγχειριδίου [Δ], καθώς και στη σ. 43 του Τετραδίου Εργασιών της Α΄ Τάξης, να προσαρμοστούν σύμφωνα με τη Γραμματική.
----	------------------------	---

5^η ΕΝΟΤΗΤΑ

Γνωρίζω το μαγικό κόσμο του θεάτρου και του κινηματογράφου

ΣΕΛ.	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΝΟΤΗΤΑΣ	9 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ
82-84	Α. Εισαγωγικά κείμενα	<p>1. Τα κείμενα της ενότητας και οι ερωτήσεις κατανόησης των κειμένων προτείνεται να αξιοποιηθούν κατ' οικονομία από τον διδάσκοντα, π.χ. από τα τρία εισαγωγικά κείμενα μπορούν να επιλεγούν ένα ή δύο.</p> <p>2. Κατά τη διδασκαλία του ρήματος να τονιστούν:</p> <p>α. η διάκριση ανάμεσα στις φωνές (μορφολογία) και τις διαθέσεις (σημασιολογία) [B2.2., B2.3],</p> <p>β. οι χρόνοι του ρήματος και το ποιον ενέργειας [B2.4.]</p> <p>3. Να διευκρινιστεί στους μαθητές ότι ο</p>
84	Β. Το ρήμα	
84-85	B1. Ο ρόλος και η λειτουργία του	
85	B2. Οι μορφές του ρήματος.	
85	B2.1. Πρόσωπο και αριθμός	
86-87	B2.2. Συζυγίες και φωνές	
87-88	B2.3. Διαθέσεις του ρήματος	
89-91	B2.4. Χρόνοι του ρήματος και ποιον ενέργειας	
91-92	B3. Συνδεδετικά ρήματα	
92-93	Γ. Παράγωγα ρήματα	
93	Δ. Λεξιλόγιο	
94-95	Ε. Το ρήμα στην αφήγηση	

95-97	ΣΤ. Δραστηριότητες παραγωγής λόγου	<p>παρακείμενος ανήκει στη χρονική βαθμίδα του παρόντος και να προσαρμοστεί ο σχετικός πίνακας της σ. 91 [B2.4.], σύμφωνα και με τα διαλαμβανόμενα στη σ. 35 του εγχειριδίου της Β΄ τάξης.</p> <p>4. Εφόσον υπάρχει χρονικός περιορισμός, προτείνεται η υποενότητα Ε «Το ρήμα στην αφήγηση» να διδαχτεί συνοπτικά.</p>
97	ΣΤ. Διαθεματική εργασία	

6^η ΕΝΟΤΗΤΑ		
Δημιουργικές δραστηριότητες στη ζωή μου		
ΣΕΛ.	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΝΟΤΗΤΑΣ	6 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ
100-103	A. Εισαγωγικά κείμενα	<p>1. Προτείνεται να γίνει επιλογή μεταξύ των διδακτέων κειμένων, ιδιαίτερα των εισαγωγικών (1 έως 4).</p> <p>2. Να δοθεί έμφαση κυρίως στη διδασκαλία της χρήσης των πτώσεων του ουσιαστικού και στον ετερόπρωτο προσδιορισμό σε γενική [B1, B2].</p> <p>3. Ως προς την παραγωγή και τη σύνθεση:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η επισήμανση στο «Έμαθα ότι» (σ. 107) (Γ) «Νέα ουσιαστικά παράγονται και με τη χρήση προθημάτων....», προτείνεται να προσαρμοστεί και να διδαχτεί σύμφωνα με όσα αναφέρονται στην 4^η ενότητα για την παραγωγή και τη σύνθεση. • Η άσκηση 2 στο «Ακούω και μιλώ» (σ. 106) [Γ] και η άσκηση 1 της σ. 108 (Ε) να προσαρμοστούν ώστε να περιλαμβάνουν μόνο λέξεις με παραγωγικές καταλήξεις.
100	B. Λειτουργίες- χρήσεις των πτώσεων του ουσιαστικού	
103	B1. Οι πτώσεις ως δείκτες για τη σχέση ουσιαστικού και ρήματος	
104-106	B2. Οι πτώσεις ως δείκτες για τη σχέση ουσιαστικού και ουσιαστικού	
106-107	Γ. Παράγωγα ουσιαστικά	
107-108	Δ. Παράγραφος - πλαγιότιτλοι	
108-109	Ε. Λεξιλόγιο	
109-110	ΣΤ. Δραστηριότητες παραγωγής λόγου	
110	ΣΤ. Διαθεματική εργασία	

7^η ΕΝΟΤΗΤΑ
Ο κόσμος μέσα από την οθόνη – εικόνα

ΣΕΛ.	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΝΟΤΗΤΑΣ	4 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ
112-115	A. Εισαγωγικά κείμενα	1. Προτείνεται να διδαχτούν κατ' επιλογήν ορισμένα μόνο από τα εισαγωγικά κείμενα (1 έως 4). 2. Να δοθεί έμφαση στη διδασκαλία της περιγραφής [Δ].
115-117	B. Οριστικό και αόριστο άρθρο – Άρθρο – Κλίση των άρθρων	
117-118	Γ. Παράγωγα επίθετα	
118-120	Δ. Περιγραφή	
120	Ε. Λεξιλόγιο	
121	ΣΤ. Δραστηριότητες παραγωγής λόγου	
122	ΣΤ. Διαθεματική εργασία	

8 ^η ΕΝΟΤΗΤΑ		
Αθλητισμός και Ολυμπιακοί Αγώνες. Παρακολουθώ και συμμετέχω		
ΣΕΛ.	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΝΟΤΗΤΑΣ	7 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ
124-126	A. Εισαγωγικά κείμενα	1. Προτείνεται να διδαχτούν ορισμένα μόνο από τα εισαγωγικά κείμενα. 2. Να δοθεί έμφαση στη διδασκαλία της παρατακτικής σύνδεσης προτάσεων – περιόδων και του ασύνδετου σχήματος [B2, B3].
127	B. Παρατακτική σύνδεση – Ασύνδετο σχήμα.	
127	B1. Περίοδοι λόγου – Κύριες και δευτερεύουσες προτάσεις	
128-130	B2. Παρατακτική σύνδεση προτάσεων – περιόδων	
130-131	B3 Ασύνδετο σχήμα	
131-133	Γ. Αφήγηση	
133-135	Δ. Δραστηριότητες παραγωγής λόγου	
136	Δ. Διαθεματική εργασία	

9 ^η ΕΝΟΤΗΤΑ		
Ανακαλύπτω τη μαγεία της γνώσης		
ΣΕΛ.	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΝΟΤΗΤΑΣ	4 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ
138-141	A. Εισαγωγικά κείμενα	1. Τα κείμενα της ενότητας αυτής και οι ερωτήσεις κατανόησης των κειμένων μπορούν να αξιοποιηθούν κατ' επιλογήν από τον
141-142	B. Συνταγματικός άξονας	
142-144	Γ. Παραδειγματικός άξονας	

145-146	Δ. Λεξιλόγιο	διδάσκοντα. 2. Για τη διδασκαλία του συνταγματικού και του παραδειγματικού άξονα [Β,Γ] οι διδάσκοντες καλούνται να ανατρέξουν στο θεωρητικό και το διδακτικό μέρος του Βιβλίου Εκπαιδευτικού (σ. 103-108).
146-148	Ε. Δραστηριότητες παραγωγής λόγου	
148	Ε. Διαθεματική εργασία	

10^η ΕΝΟΤΗΤΑ		
Γνωρίζω τον τόπο μου και τον πολιτισμό του		
ΣΕΛ.	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΝΟΤΗΤΑΣ	7 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ
150-153	Α. Εισαγωγικά κείμενα	1. Τα κείμενα της ενότητας μπορούν να αξιοποιηθούν κατ' οικονομία από τον διδάσκοντα.
153	Β. Υποτακτική σύνδεση των προτάσεων	
153-154	Β1. Δευτερεύουσες προτάσεις	2. Προτείνεται να δοθεί έμφαση στην υποτακτική σύνδεση των προτάσεων [Β2] και στη χρήση των λεξικών [Δ].
155	Β2. Υποτακτική σύνδεση προτάσεων	
155-156	Β3. Η στίξη στην υποτακτική σύνδεση	
156-158	Γ. Σημεία στίξης	
159	Δ. Χρήση λεξικών	
160	Ε. Δραστηριότητες παραγωγής λόγου	
161	Ε. Διαθεματική εργασία	

Β' ΤΑΞΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Σύνολο: 52 ώρες

1^η ΕΝΟΤΗΤΑ		
Από τον τόπο μου σ' όλη την Ελλάδα		
ΣΕΛ.	ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	7 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ
10-14	Α. Εισαγωγικά κείμενα	1. Τα κείμενα της ενότητας μπορούν να αξιοποιηθούν κατ' οικονομία από τον διδάσκοντα.
15	Β. Το υποκείμενο	
15 -16	Β1. Οι μορφές του υποκειμένου	2. Η συμφωνία υποκειμένου – ρήματος [Β2] μπορεί να διδαχτεί περιληπτικά, εφόσον υπάρχουν χρονικός περιορισμός.
16-17	Β2. Συμφωνία υποκειμένου - ρήματος	
17-19	Γ. Παραγωγή με αχώριστα μόρια	3. Ως προς τα αχώριστα μόρια [Γ]:

17	Δ. Τρόποι ανάπτυξης παραγράφου	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναφερθεί ότι σύμφωνα με τη Γραμματική οι λέξεις που αρχίζουν με αχώριστα μόρια θεωρούνται σύνθετες και όχι παράγωγες. • Να διευκρινιστεί όμως στους μαθητές ότι σύμφωνα με ορισμένες γραμματικές οι λέξεις που αρχίζουν με αχώριστο μόριο κατατάσσονται στις παράγωγες λέξεις. • Εφόσον υλοποιηθούν η άσκηση 2 της σ. 24 [Ε] του εγχειριδίου και οι ασκήσεις 1, 1α της σ. 12 και 1γ των σ. 12-13 του Τετραδίου Εργασιών της Β΄ Τάξης, να προσαρμοστεί η διατύπωσή τους σύμφωνα με τη Γραμματική.
19-20	Δ1. Τρόποι ανάπτυξης παραγράφου	
21-23	Δ2. Άλλοι τρόποι ανάπτυξης παραγράφου	
24	Ε. Λεξιλόγιο ενότητας	
25	ΣΤ. Δραστηριότητες παραγωγής λόγου	
25	ΣΤ. Διαθεματική εργασία	

2^η ΕΝΟΤΗΤΑ

Ζούμε με την οικογένεια

ΣΕΛ.	ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	6 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ
28-31	Α. Εισαγωγικά κείμενα	<p>1. Από τα κείμενα 1 έως 4 μπορούν να επιλεγούν τα καταλληλότερα για τους σκοπούς της διδασκαλίας.</p> <p>2. Κατά τη διδασκαλία της υποενότητας Β:</p> <p>α. να γίνει αναφορά στους χρόνους στους οποίους εμφανίζεται κάθε έγκλιση</p> <p>β. να αναφερθεί στους μαθητές ότι το μη συνοπτικό ποιόν ενέργειας ονομάζεται και <i>εξακολουθητικό</i> και ότι το συνοπτικό ονομάζεται και <i>στιγμιαίο</i>.</p> <p>3. Να δοθεί έμφαση στη διδασκαλία της περίληψης [Δ].</p>
32	Β. Εγκλίσεις – Χρόνοι.	
32-33	Β1. Εγκλίσεις στις ανεξάρτητες προτάσεις	
33-36	Β2. Χρόνοι του ρήματος	
37	Γ. Τα είδη των συνθέτων	
37-38	Γ1. Τα είδη των συνθέτων	
38	Γ2. Η μορφή των συνθέτων: το συνδετικό φωνήεν	
39	Δ. Περίληψη κειμένου - πλαγιότιτλοι	
40	Ε. Λεξιλόγιο ενότητας	
41	ΣΤ. Δραστηριότητες παραγωγής λόγου	
42	ΣΤ. Διαθεματική εργασία	

3^η ΕΝΟΤΗΤΑ

Φίλοι για πάντα

ΣΕΛ.	ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	6 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ
44-47	A. Εισαγωγικά κείμενα	1. Από τα εισαγωγικά κείμενα 1 έως 4 προτείνεται να διδαχθούν κατ' επιλογήν, εφόσον υπάρχει χρονικός περιορισμός, δύο έως τρία. 2. Να υπογραμμιστεί ότι οι φωνές δεν είναι φορείς σημασίας, σε αντίθεση με τις διαθέσεις (4 ^η ενότητα).
48	B. Ενεργητική και παθητική φωνή - Συζυγίες	
48-49	B1. Ενεργητική και παθητική φωνή	
50-51	B2. Συζυγίες	
51-53	Γ. Το Α' συνθετικό	
54	Δ. Λεξιλόγιο	
55	Ε. Δραστηριότητες παραγωγής λόγου	
56	Ε. Διαθεματική εργασία	

4^η ΕΝΟΤΗΤΑ**Το σχολείο στο χρόνο**

ΣΕΛ.	ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	6 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ
58-61	A. Εισαγωγικά κείμενα	1. Εφόσον υπάρχει χρονικός περιορισμός, προτείνεται να διδαχθούν κατ' επιλογήν ορισμένα μόνο από τα εισαγωγικά κείμενα (1-4). 2. Στις διαθέσεις του ρήματος [B1] να δοθούν μερικά παραδείγματα μετατροπής της ενεργητικής σύνταξης σε παθητική. Προτείνεται να χρησιμοποιηθεί η άσκηση 2, σ. 35, του Τετραδίου Εργασιών.
62	B. Διαθέσεις του ρήματος - Μεταβατικά και αμετάβαρα ρήματα - Αντικείμενο	
62-63	B1. Διαθέσεις του ρήματος	
64-65	B2. Μεταβατικά και αμετάβαρα ρήματα	
65-68	B3. Αντικείμενο – μονόπτωτα και δίπτωτα ρήματα	
69	Γ. Συνοχή ευρύτερου κειμένου	
70	Δ. Λεξιλόγιο	
71	Ε. Δραστηριότητες παραγωγής λόγου	
72	Ε. Διαθεματική εργασία	

5^η ΕΝΟΤΗΤΑ**Συζητώντας για την εργασία και το επάγγελμα**

ΣΕΛ.	ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	5 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ
74-77	A. Εισαγωγικά κείμενα	1. Να διδαχθούν κατ' επιλογήν ορισμένα από

77	B. Οι βαθμοί των επιθέτων – η σύγκριση	<p>τα κείμενα 1 έως 4 και 6 έως 8.</p> <p>2. Να δοθεί έμφαση στον σχηματισμό των παραθετικών των επιρρημάτων [B] αξιοποιώντας και το σχετικό υλικό από το εγχειρίδιο Γραμματικής</p> <p>3. Η επισήμανση «Το αρχικό -ο γίνεται -ω όταν οι λέξεις γίνονται β' συνθετικά ή παράγουν λέξεις με αχώριστα μόρια», που περιλαμβάνεται στο «Μαθαίνω για το β' συνθετικό» (σ. 83), προτείνεται να προσαρμοστεί σύμφωνα με όσα αναφέρονται στην 1^η ενότητα για τα αχώριστα μόρια.</p>
77-80	B1. Οι βαθμοί των επιθέτων και των επιρρημάτων	
80-81	B2. Η σύγκριση	
81-83	Γ. Β' συνθετικό	
83-84	Δ. Οργάνωση και συνοχή της περιγραφής και της αφήγησης	
85	Ε. Λεξιλόγιο	
86	ΣΤ. Δραστηριότητες παραγωγής λόγου	
86	ΣΤ. Διαθεματική εργασία	

6^η ΕΝΟΤΗΤΑ

Παρακολουθώ, ενημερώνομαι και ψυχαγωγούμαι από διάφορες πηγές

ΣΕΛ.	ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	5 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ
88-90	A. Εισαγωγικά κείμενα	<ul style="list-style-type: none"> • Προτείνεται να αξιοποιηθεί το βιβλίο της Γραμματικής για την κλίση των αντωνυμιών
90	B. Οι αντωνυμίες	
90-91	B1. Οι αντωνυμίες	
91-92	B2. Οι προσωπικές αντωνυμίες	
92-93	B3. Οι άλλες αντωνυμίες	
94-95	Γ. Ετυμολογικές οικογένειες λέξεων	
95	Δ. Λεξιλόγιο	
96-97	Ε. Δραστηριότητες παραγωγής λόγου	
98	Ε. Διαθεματική εργασία	

7^η ΕΝΟΤΗΤΑ

Βιώνοντας προβλήματα της καθημερινής ζωής

ΣΕΛ.	ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	5 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ
100-104	A. Εισαγωγικά κείμενα	<ul style="list-style-type: none"> • Προτείνεται, εφόσον υπάρχει χρονικός
104-106	B. Τα είδη των επιρρηματικών προσδιορισμών	

107-108	Γ. Παράγωγα επιρρήματα	περιορισμός, από τα κείμενα της ενότητας να επιλεγούν τα καταλληλότερα για τους σκοπούς της διδασκαλίας.
109	Δ. Οι συνδετικές λέξεις και φράσεις	
110-111	Ε. Λεξιλόγιο	
112-113	ΣΤ. Δραστηριότητες παραγωγής λόγου	
113	ΣΤ. Διαθεματική εργασία	

8^η ΕΝΟΤΗΤΑ

Συζητώντας για σύγχρονα κοινωνικά θέματα

ΣΕΛ.	ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	7 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ
116-119	A. Εισαγωγικά κείμενα	<p>1. Προτείνεται να γίνει επιλογή μεταξύ των διδακτέων κειμένων της ενότητας.</p> <p>2. Στην υποενότητα Β1 να διευκρινιστούν οι διαφορετικές σημασίες της μετοχής παθητικού ενεστώτα και της μετοχής παθητικού παρακειμένου, π.χ. <i>αναπτυσσόμενος</i> - <i>αναπτυγμένος</i>.</p>
120	B. Οι μετοχές	
120-121	B1. Οι μετοχές στην ενεργητική και παθητική φωνή	
121-124	B2. Επιθετική και επιρρηματική μετοχή	
125	Γ. Παρασύνθετα και πολυλεκτικά σύνθετα	
125-126	Γ1. Παρασύνθετα	
126-128	Γ2. Πολυλεκτικά σύνθετα	
129-131	Δ. Αξιολόγηση και διατύπωση επιχειρημάτων	
131-133	Ε. Λεξιλόγιο	
133	ΣΤ. Δραστηριότητες παραγωγής λόγου	
134	ΣΤ. Διαθεματική εργασία	

9^η ΕΝΟΤΗΤΑ**Ταξίδι στο μαγικό κόσμο του διαστήματος**

ΣΕΛ.	ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	5 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ
136-138	A. Εισαγωγικά κείμενα	1. Από τα κείμενα της ενότητας μπορούν να επιλεγούν τα καταλληλότερα για τους σκοπούς της διδασκαλίας. 2. Προτείνεται να δοθεί έμφαση στη χρήση των λεξικών [Δ].
139-140	B. Ορισμός	
141-143	Γ. Η επιχειρηματολογία στα άλλα μαθήματα	
143-146	Δ. Χρήση λεξικών	
146	Ε. Λεξιλόγιο	
147	ΣΤ. Δραστηριότητες παραγωγής λόγου	
147	ΣΤ. Διαθεματική εργασία	

Γ΄ ΤΑΞΗ**Σύνολο: 50 ώρες****1^η ΕΝΟΤΗΤΑ****Η Ελλάδα στον κόσμο**

ΣΕΛ.	ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	6 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ
10-11	A. Εισαγωγικά κείμενα	1. Μπορούν να διδαχτούν κατ' οικονομία ορισμένα μόνο από τα κείμενα της ενότητας. 2. Να δοθεί έμφαση στους τρόπους σύνδεσης των προτάσεων [B1] 3. Οι υποενότητες «Οι επιλογές στις συνδέσεις των προτάσεων και οι συνέπειές τους στο λόγο» [B2] και «Οι συνδέσεις των προτάσεων στον προφορικό λόγο» [B3] μπορούν να διδαχτούν συνοπτικά ανάλογα
12	B. Παρατακτική και υποτακτική σύνδεση των προτάσεων	
12 -17	B1. Οι διάφοροι τρόποι σύνδεσης των προτάσεων	
17-19	B2. Οι επιλογές στις συνδέσεις των προτάσεων και οι συνέπειές τους στο λόγο	
20	B3. Οι συνδέσεις των προτάσεων στον προφορικό λόγο	
20-21	Γ. Σύνθεση ερευνητικών εργασιών	
23-25	Δ. Λεξιλόγιο – η επιλογή της λέξης	

25-27	Ε. Δραστηριότητες παραγωγής λόγου	με τις διδακτικές ανάγκες.
27	Ε. Διαθεματική εργασία	

2^η ΕΝΟΤΗΤΑ

Γλώσσα – Γλώσσες και πολιτισμοί του κόσμου

ΣΕΛ.	ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	6 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ
30-32	Α. Εισαγωγικά κείμενα	<p>1. Προτείνεται, εφόσον υπάρχει χρονικός περιορισμός, να επιλεγούν δύο από τα τέσσερα εισαγωγικά κείμενα.</p> <p>2. Να δοθεί έμφαση στη διδασκαλία των ειδών των δευτερευουσών προτάσεων λόγω της σπουδαιότητάς τους για τη σύνταξη.</p>
32	Β. Είδη δευτερευουσών προτάσεων	
32-34	Β1. Ονοματικές και επιρρηματικές προτάσεις	
34-35	Β2. Δευτερεύουσες ονοματικές προτάσεις: Ειδικές	
35-36	Β3. Δευτερεύουσες ονοματικές προτάσεις: Βουλευτικές	
36-37	Β4. Δευτερεύουσες ονοματικές προτάσεις: Ενδοιαστικές	
37-41	Γ. Λεξιλόγιο – Πολυσημία της λέξης	
41-43	Δ. Διατύπωση αιτιολογημένων κρίσεων	
43-44	Ε. Δραστηριότητες παραγωγής λόγου	
44	Ε. Διαθεματική εργασία	

3^η ΕΝΟΤΗΤΑ

Είμαστε όλοι ίδιοι. Είμαστε όλοι διαφορετικοί

ΣΕΛ.	ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	6 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ
46-48	Α. Εισαγωγικά κείμενα	<p>1. Από τα κείμενα 1 έως 7 μπορούν να επιλεγούν για διδασκαλία τρία έως τέσσερα κείμενα λόγω πληθώρας ύλης της ενότητας.</p> <p>2. Τα περιεχόμενα της υποενότητας Β3 «Από τον ευθύ στον πλάγιο λόγο και αντίστροφα», εφόσον υπάρχει χρονικός</p>
49	Β. Ερωτηματικές προτάσεις - Ευθύς και πλάγιος λόγος	
49-50	Β1. Ερωτηματικές προτάσεις	
51-52	Β2. Οι ερωτήσεις στον πλάγιο λόγο	
52-56	Β3. Από τον ευθύ στον πλάγιο λόγο και αντίστροφα	

56	Γ1. Λεξιλόγιο. Ρήματα και εκφράσεις για τον πλάγιο λόγο.	περιορισμός, μπορούν να διδαχτούν με οικονομία χρόνου. 3. Από τα κείμενα του Τετραδίου Εργασιών (σ. 28-34) προτείνεται να επιλεγούν τα καταλληλότερα για τους σκοπούς της διδασκαλίας.
56	Γ2. Λέξεις για την ισότητα και τη διαφορά	
57-59	Δ. Σχήματα λόγου - Κυριολεξία και μεταφορά	
60-61	Ε. Δραστηριότητες παραγωγής λόγου	
61	Ε. Διαθεματική εργασία	

4^η ΕΝΟΤΗΤΑ

Ενωμένη Ευρώπη και Ευρωπαίοι πολίτες

ΣΕΛ.	ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	7 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ
64-66	A. Εισαγωγικά κείμενα	1. Προτείνεται από τα δεκατρία κείμενα της ενότητας να επιλεγούν τα καταλληλότερα για τους σκοπούς της διδασκαλίας. 3. Τα περιεχόμενα της υποενότητας Γ «Ελληνικά σε ξένες γλώσσες» (4 σελίδες) μπορούν, εφόσον ο χρόνος δεν επαρκεί, να διδαχτούν με συντομία.
67	B. Αναφορικές προτάσεις	
67-68	B1. Επιθετικές αναφορικές προτάσεις	
69-71	B2. Ελεύθερες αναφορικές προτάσεις	
72-74	B3. Γένος, αριθμός και πτώση της αναφορικής αντωνυμίας: ο οποίος	
75-76	B4. Το «που» και οι προθετικές φράσεις	
77-80	Γ. Ελληνικά σε ξένες γλώσσες	
81-83	Δ. Συνώνυμα – αντίθετα	
84-85	Ε. Δραστηριότητες παραγωγής λόγου	
85	Ε. Διαθεματική εργασία	

5^η ΕΝΟΤΗΤΑ
Ειρήνη – πόλεμος

ΣΕΛ.	ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	6 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ
88-91	A. Εισαγωγικά κείμενα	<ul style="list-style-type: none"> • Η υποενότητα Γ «Αναλύοντας το κείμενο στα συστατικά του», εφόσον υπάρχει χρονικός περιορισμός, μπορεί να διδαχτεί συνοπτικά.
92	B. Τελικές και αιτιολογικές προτάσεις	
92-94	B1. Τελικές προτάσεις	
94-96	B2. Αιτιολογικές προτάσεις	
97-99	Γ. Αναλύοντας το κείμενο στα συστατικά του	
100-101	Δ. Λεξιλόγιο – Ομόηχες και παρώνυμες λέξεις	
102-103	Ε. Δραστηριότητες παραγωγής λόγου	
103-104	Ε. Διαθεματική εργασία	

6^η ΕΝΟΤΗΤΑ
Ενεργοί πολίτες για την υπεράσπιση οικουμενικών αξιών

ΣΕΛ.	ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	6 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ
106-108	A. Εισαγωγικά κείμενα	<ul style="list-style-type: none"> • Προτείνεται να διδαχτούν κατ' επιλογήν δύο από τα τέσσερα εισαγωγικά κείμενα και από τα κείμενα της ενότητας για τους μη κυβερνητικούς οργανισμούς προτείνεται να διδαχτεί το κείμενο 7.
109	B. Χρονικές και υποθετικές προτάσεις	
109-111	B1 Χρονικές προτάσεις	
112-114	B2 Υποθετικές προτάσεις	
115	Γ. Υπώνυμα - Ορισμός	
115	Γ1. Υπώνυμα	
115-118	Γ2. Ορισμός	
118-120	Δ. Δραστηριότητες παραγωγής λόγου	
120	Δ. Διαθεματική εργασία	

7^η ΕΝΟΤΗΤΑ**Τέχνη: μια γλώσσα για όλους σε όλες τις εποχές**

ΣΕΛ.	ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	6 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ
122-123	A. Εισαγωγικά κείμενα	<ul style="list-style-type: none">• Προτείνεται να διδαχτούν κατ' επιλογήν δύο έως τρία από τα τέσσερα εισαγωγικά κείμενα.
124	B. Αποτελεσματικές προτάσεις και Εναντιωματικές προτάσεις	
124-125	B1. Αποτελεσματικές προτάσεις	
125-127	B2. Εναντιωματικές προτάσεις	
127-128	Γ. Μετωνυμία	
129-131	Δ. Δραστηριότητες παραγωγής λόγου	
113	Δ. Διαθεματική εργασία	

8^η ΕΝΟΤΗΤΑ**Μπροστά στο μέλλον**

ΣΕΛ.	ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	7 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ
134-137	A. Εισαγωγικά κείμενα	<p>1. Εφόσον ο χρόνος δεν επαρκεί, προτείνεται να επιλεγούν δύο από τα τέσσερα εισαγωγικά κείμενα καθώς και τα κείμενα 6 έως 9 και 12.</p> <p>3. Να δοθεί έμφαση στη διδασκαλία της περίληψης [Ε].</p>
138-139	B. Μόρια	
140-142	Γ. Στίξη	
142-144	Δ. Σχήματα λόγου	
145-147	Ε. Περίληψη	
148-149	ΣΤ. Δραστηριότητες παραγωγής λόγου	
150	ΣΤ. Διαθεματική εργασία	

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΑΡΧΑΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Ι. ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΑ

Κεφάλαιο Β΄: Η Εποχή του Χαλκού (3000-1100 π.Χ.)

2. Ο Κυκλαδικός πολιτισμός (σελ.21-22)
3. Ο Μινωικός πολιτισμός (σελ.23-25)
4. Η θρησκεία και η τέχνη των Μινωιτών (σελ.26-28)
5. Ο Μυκηναϊκός κόσμος (σελ.29-32)
6. Η Μυκηναϊκή θρησκεία και τέχνη (σελ.33-34)

ΙΙ. ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

Κεφάλαιο Γ΄: Ο Ελληνικός κόσμος από το 1100 έως το 800 π.Χ., (σελ.37-41)

Κεφάλαιο Δ΄: Αρχαϊκή Εποχή (800-479 π.Χ.), (σελ.43-66)

Κεφάλαιο Ε΄: Η Ηγεμονία της Αθήνας (479-431π.Χ.), (σελ.69-80)

Κεφάλαιο ΣΤ΄: Ηγεμονικοί ανταγωνισμοί και κάμψη των ελληνικών πόλεων (431-362 π.Χ.), (σελ.83-93)

Κεφάλαιο Ζ΄: Η ανάπτυξη της Μακεδονίας (σελ.96-105)

Κεφάλαιο Η΄: Οι Τέχνες και τα Γράμματα την Κλασική Εποχή (σελ.107-116)

Κεφάλαιο Θ΄: Ελληνιστικοί και Ρωμαϊκοί Χρόνοι

1. Τα ελληνιστικά βασίλεια (σελ.118-120)
2. Η κατάσταση στον ελλαδικό χώρο (σελ. 121-122)
3. Το ρωμαϊκό κράτος αποκτά μεγάλη δύναμη (σελ. 123-124)
4. Η υποταγή του ελληνικού κόσμου (σελ. 125-126)

Κεφάλαιο Ι΄: Από τη Ρώμη στο Βυζάντιο

1. Η ρωμαϊκή ειρήνη (σελ. 138-139)
4. 3^{ος} αιώνας μ.Χ. Η Ρωμαϊκή αυτοκρατορία σε κρίση (σελ. 144-145)
5. Κωνσταντίνος: Η μεγάλη στροφή (σελ. 146-147)

Γενική επισήμανση: όσον αφορά τις ενότητες που δεν έχουν συμπεριληφθεί στη διδακτέα ύλη, θεωρείται αυτονόητο ότι ο/η εκπαιδευτικός θα μεριμνήσει ώστε, μέσα

από μια ευσύνοπτη προσέγγιση των βασικών στοιχείων τους, να διασφαλισθεί η συνέχεια και η συνοχή της ιστορικής αφήγησης.

ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΝΕΟΤΕΡΗ ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Κεφάλαιο Πρώτο: Οι πρώτοι αιώνες του Βυζαντίου (330-717),

I. Η μετεξέλιξη του Ρωμαϊκού κράτους

1. Από τη Ρώμη στη Νέα Ρώμη (σελ. 7-9)

II. Εξωτερικά προβλήματα και αναδιοργάνωση του κράτους (σελ. 16-21)

Κεφάλαιο Δεύτερο: Λαοί στον περίγυρο του βυζαντινού κράτους

I. Ο Βαλκανικός κόσμος κατά τον Μεσαίωνα

1. Οι Σλάβοι και οι σχέσεις τους με το Βυζάντιο (σελ.23)

2. Οι Βούλγαροι και οι σχέσεις τους με το Βυζάντιο (σελ.24-25)

II. Ο κόσμος του Ισλάμ κατά την περίοδο του Μεσαίωνα

2. Το εμπόριο και ο πολιτισμός του Ισλάμ (σελ.29-30)

Κεφάλαιο Τρίτο: Περίοδος της μεγάλης ακμής του Βυζαντίου (717-1025)
(σελ.32-51)

I. Παγίωση της Βυζαντινής κυριαρχίας στα Βαλκάνια και τη Μ. Ασία

II. Κοινωνία και Οικονομία

Κεφάλαιο Τέταρτο: Περίοδος της κρίσης του Βυζαντίου (1025-1453) (σελ.53-68)

I. Η εξασθένηση του Βυζαντίου και το Σχίσμα με τη Δύση

II. Οι Σταυροφορίες και οι συνέπειές τους για το Βυζάντιο

III. Ανασύσταση του Βυζαντίου και υποταγή στους Οθωμανούς

Κεφάλαιο Πέμπτο: Ο πολιτισμός του Βυζαντίου (σελ.70-73 και 80-84)

1. Η καθημερινή ζωή στο Βυζάντιο (σελ.70-73)

4. Εικαστικές Τέχνες και Μουσική (σελ.80-84)

Κεφάλαιο Έκτο: Η μεσαιωνική Ευρώπη (σελ.89-90)

I. Η εξέλιξη της Μεσαιωνικής Ευρώπης μετά τη μετανάστευση των λαών (5^{ος}-10^{ος} αι.)

2. Ο Καρλομάγνος και η εποχή του (σελ.89-90)

Κεφάλαιο Έβδομο: Η Ευρώπη στους νεότερους χρόνους (15^{ος}-18^{ος} αι.)

I. Οι ανακατατάξεις στη μεταμεσαιωνική ευρωπαϊκή κοινωνία

1. Οι ανακαλύψεις (σελ. 110-112)

2. Αναγέννηση και Ανθρωπισμός (σελ. 113-119)

3. Η θρησκευτική Μεταρρύθμιση (σελ. 120-123)

4. Πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις από το 15^ο ως το 18^ο αιώνα. (σελ. 124-128)

II. Ο Ελληνισμός υπό βενετική και οθωμανική κυριαρχία (σελ. 133-138).

Γενική επισήμανση: όσον αφορά τις ενότητες που δεν έχουν συμπεριληφθεί στη διδακτέα ύλη, θεωρείται αυτονόητο ότι ο/η εκπαιδευτικός θα μεριμνήσει ώστε, μέσα από μια ευσύνοπτη προσέγγιση των βασικών στοιχείων τους, να διασφαλισθεί η συνέχεια και η συνοχή της ιστορικής αφήγησης.

ΝΕΟΤΕΡΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ Γ΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Κεφάλαιο πρώτο: Οι απαρχές διαμόρφωσης του Νεότερου κόσμου

1. Η εποχή του Διαφωτισμού (σελ.10-13)
2. Η αμερικανική επανάσταση (σελ.14-15)
3. Η έκρηξη και η εξέλιξη της γαλλικής επανάστασης (1789-1794), (σελ.16-19)

Κεφάλαιο δεύτερο: Η ελληνική επανάσταση του 1821 στο πλαίσιο της ανάδυσης των εθνικών ιδεών και του φιλελευθερισμού στην Ευρώπη

5. Ο Ελληνισμός από τα μέσα του 18^{ου} αι. έως τις αρχές του 19^{ου} αι. (σελ.23-25)
6. Τα επαναστατικά κινήματα των ετών 1820-1821 στην Ευρώπη (σελ.26-27)
7. Η Φιλική Εταιρεία και η κήρυξη της ελληνικής επανάστασης στις παραδουνάβιες ηγεμονίες (σελ.28-29)
8. Η εξέλιξη της ελληνικής επανάστασης (1821-1827), (σελ.30-32)
9. Πρώτες προσπάθειες των επαναστατημένων Ελλήνων για συγκρότηση κράτους (σελ.33-34)
10. Ελληνική επανάσταση και Ευρώπη (σελ.35-37)

Κεφάλαιο τρίτο: Οικονομικές, κοινωνικές και πολιτικές εξελίξεις στην Ευρώπη και στον κόσμο τον 19^ο αιώνα

12. Η ωρίμανση της βιομηχανικής επανάστασης (σελ.41-43)
13. Κοινωνικές και πολιτικές διαστάσεις της βιομηχανικής επανάστασης (σελ.44-45)

Κεφάλαιο τέταρτο: Το ελληνικό κράτος από την ίδρυσή του έως τις αρχές του 20^{ου} αιώνα (σελ.55-71)

Κεφάλαιο έκτο: Η Ελλάδα από το κίνημα στο Γουδί (1909) έως το τέλος των Βαλκανικών πολέμων (1913) (σελ.82-88)

Κεφάλαιο έβδομο: Ο Α΄ Παγκόσμιος πόλεμος και η ρωσική επανάσταση (1914 – 1918) (σελ.89-99)

Κεφάλαιο όγδοο: Ο Μικρασιατικός πόλεμος (1919-1922) (σελ. 100-110)

Κεφάλαιο ένατο: Η εποχή του Μεσοπολέμου (1919-1939) (σελ. 111-122)

Κεφάλαιο δέκατο: Ο Β΄ Παγκόσμιος πόλεμος και η Ελλάδα (σελ.123-136)

Κεφάλαιο ενδέκατο: Διεθνείς εξελίξεις από το τέλος του Β΄ Παγκόσμιου πολέμου έως τα τέλη του 20^{ου} αιώνα

50. Η πολιτική διαίρεση της μεταπολεμικής Ευρώπης (σελ.138-140)

Κεφάλαιο δωδέκατο: Η Ελλάδα από το τέλος του Β΄ Παγκόσμιου πολέμου έως τα τέλη του 20^{ου} αιώνα (σελ.150-165)

Κεφάλαιο δέκατο τρίτο: Οι προσπάθειες ενοποίησης της Ευρώπης και η Ελλάδα (σελ.166-170)

Γενική επισήμανση: όσον αφορά τις ενότητες που δεν έχουν συμπεριληφθεί στη διδακτέα ύλη, θεωρείται αυτονόητο ότι ο/η εκπαιδευτικός θα μεριμνήσει ώστε, μέσα από μια ευσύνοπτη προσέγγιση των βασικών στοιχείων τους, να διασφαλισθεί η συνέχεια και η συνοχή της ιστορικής αφήγησης.

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Α΄ ΤΑΞΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Προτείνουμε ως διδακτέα ύλη για το μάθημα των Μαθηματικών της Α΄ Τάξης του Γυμνασίου κατά το σχολικό έτος 2009 – 2010 την ακόλουθη:

Από το βιβλίο «Μαθηματικά Α΄ Γυμνασίου» των Ιωάννη Βανδουλάκη, Χαράλαμπου Καλλιγά, Νικηφόρου Μαρκάκη, Σπύρου Φερεντίνου.

ΜΕΡΟΣ Α΄ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗ - ΑΛΓΕΒΡΑ

Κεφ. 1^ο: Οι φυσικοί αριθμοί

1.1 Φυσικοί αριθμοί, Διάταξη Φυσικών, Στρογγυλοποίηση

1.2 Πρόσθεση, αφαίρεση και πολλαπλασιασμός φυσικών αριθμών

1.3 Δυνάμεις φυσικών αριθμών

1.4 Ευκλείδεια διαίρεση – Διαιρετότητα

1.5 Χαρακτήρες διαιρετότητας – Μ.Κ.Δ. – Ε.Κ.Π. – Ανάλυση αριθμού σε γινόμενο πρώτων παραγόντων

Κεφ. 2^ο: Τα κλάσματα

- 2.1 Η έννοια του κλάσματος
- 2.2 Ισοδύναμα κλάσματα
- 2.3 Σύγκριση κλασμάτων
- 2.4 Πρόσθεση και Αφαίρεση κλασμάτων
- 2.5 Πολλαπλασιασμός κλασμάτων
- 2.6 Διαίρεση κλασμάτων

Κεφ. 3^ο: Δεκαδικοί αριθμοί

- 3.1 Δεκαδικά κλάσματα, Δεκαδικοί αριθμοί, Διάταξη δεκαδικών αριθμών, Στρογγυλοποίηση
- 3.2 Πράξεις με δεκαδικούς αριθμούς – Δυνάμεις με βάση δεκαδικό αριθμό
- 3.3 Υπολογισμοί με τη βοήθεια υπολογιστή τσέπης
- 3.4 Τυποποιημένη μορφή μεγάλων αριθμών
- 3.5 Μονάδες μέτρησης

Κεφ. 4^ο: Εξισώσεις και προβλήματα

- 4.1 Η έννοια της εξίσωσης – Οι εξισώσεις: $\alpha + x = \beta$, $x - \alpha = \beta$, $\alpha - x = \beta$, $\alpha x = \beta$, $\alpha : x = \beta$ και $x : \alpha = \beta$
- 4.2 Επίλυση προβλημάτων
- 4.3 Παραδείγματα επίλυσης προβλημάτων

Κεφ. 5^ο: Ποσοστά

- 5.1 Ποσοστά
- 5.2 Προβλήματα με ποσοστά

Κεφ. 6^ο: Ανάλογα ποσά – Αντιστρόφως ανάλογα ποσά

- 6.1 Παράσταση σημείων στο επίπεδο
- 6.2 Λόγος δύο αριθμών – Αναλογία
- 6.3 Ανάλογα ποσά – Ιδιότητες αναλόγων ποσών
- 6.4 Γραφική παράσταση σχέσης αναλογίας
- 6.5 Προβλήματα αναλογιών
- 6.6 Αντιστρόφως ανάλογα ποσά

Κεφ. 7^ο: Θετικοί και Αρνητικοί Αριθμοί

- 7.1 Θετικοί και Αρνητικοί Αριθμοί (Ρητοί αριθμοί) – Η ευθεία των ρητών – Τετμημένη σημείου
- 7.2 Απόλυτη τιμή ρητού – Αντίθετοι ρητοί – Σύγκριση ρητών
- 7.3 Πρόσθεση ρητών αριθμών
- 7.4 Αφαίρεση ρητών αριθμών
- 7.5 Πολλαπλασιασμός ρητών αριθμών
- 7.6 Διαίρεση ρητών αριθμών
- 7.7 Δεκαδική μορφή ρητών αριθμών
- 7.8 Δυνάμεις ρητών αριθμών με εκθέτη φυσικό
- 7.9 Δυνάμεις ρητών αριθμών με εκθέτη ακέραιο
- 7.10 Τυποποιημένη μορφή μεγάλων και μικρών αριθμών

ΜΕΡΟΣ Β΄ ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ

Κεφ. 1^ο: Βασικές γεωμετρικές έννοιες

- 1.1 Σημείο – Ευθύγραμμο τμήμα – Ευθεία – Ημιευθεία – Επίπεδο – Ημιεπίπεδο
- 1.2 Γωνία – Γραμμή – Επίπεδα σχήματα – Ευθύγραμμα σχήματα – Ίσα σχήματα
- 1.3 Μέτρηση, σύγκριση και ισότητα ευθυγράμμων τμημάτων – Απόσταση σημείων – Μέσο ευθυγράμμου τμήματος
- 1.4 Πρόσθεση και αφαίρεση ευθυγράμμων τμημάτων
- 1.5 Μέτρηση, σύγκριση και ισότητα γωνιών – Διχοτόμος γωνίας
- 1.6 Είδη γωνιών – Κάθετες ευθείες
- 1.7 Εφεξής και διαδοχικές γωνίες – Άθροισμα γωνιών
- 1.8 Παραπληρωματικές και Συμπληρωματικές γωνίες – Κατακορυφήν γωνίες
- 1.9 Θέσεις ευθειών στο επίπεδο
- 1.10 Απόσταση σημείου από ευθεία - Απόσταση παραλλήλων
- 1.11 Κύκλος και στοιχεία του κύκλου
- 1.12 Επίκεντρη γωνία – Σχέση επίκεντρης γωνίας και του αντιστοίχου τόξου – Μέτρηση τόξου
- 1.13 Θέσεις ευθείας και κύκλου

Κεφ. 2^ο: Συμμετρία

- 2.1 Συμμετρία ως προς άξονα
- 2.2 Άξονας συμμετρίας
- 2.3 Μεσοκάθετος ευθυγράμμου τμήματος
- 2.4 Συμμετρία ως προς σημείο
- 2.5 Κέντρο συμμετρίας

2.6 Παράλληλες ευθείες που τέμνονται από μία άλλη ευθεία

Κεφ. 3^ο: Τρίγωνα – Παραλληλόγραμμο – Τραπεζία

3.1 Στοιχεία τριγώνου – Άθροισμα γωνιών τριγώνου

3.2 Είδη τριγώνων – Ιδιότητες ισοσκελούς τριγώνου

3.3 Παραλληλόγραμμο – Ορθογώνιο – Ρόμβος – Τετράγωνο – Τραπεζίο – Ισοσκελές τραπέζιο

3.4 Ιδιότητες Παραλληλογράμμου – Ορθογωνίου – Ρόμβου – Τετραγώνου – Τραπεζίου – Ισοσκελούς τραπέζιου

Η διδασκαλία της παραπάνω ύλης θα γίνει από την τελευταία έκδοση του βιβλίου και σύμφωνα με τις οδηγίες του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

Β΄ ΤΑΞΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Προτείνουμε ως διδακτέα ύλη για το μάθημα των Μαθηματικών της Β΄ Τάξης του Γυμνασίου κατά το σχολικό έτος 2009 – 2010 την ακόλουθη:

Από το βιβλίο «Μαθηματικά Β΄ Γυμνασίου» των Παναγιώτη Βλάμου, Παναγιώτη Δρούτσα, Γεωργίου Πρέσβη, Κωνσταντίνου Ρεκούμη.

ΜΕΡΟΣ Α΄

Κεφ. 1^ο: ΕΞΙΣΩΣΕΙΣ - ΑΝΙΣΩΣΕΙΣ

1.1 Η έννοια της μεταβλητής – Αλγεβρικές παραστάσεις

1.2 Εξισώσεις α' βαθμού

1.3 Επίλυση τύπων

1.4 Επίλυση προβλημάτων με τη χρήση εξισώσεων

1.5 Ανισώσεις α' βαθμού

Κεφ. 2^ο: ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ

2.1 Τετραγωνική ρίζα θετικού αριθμού

2.2 Άρρητοι αριθμοί – Πραγματικοί αριθμοί

2.3 Προβλήματα

Κεφ. 3^ο: ΣΥΝΑΡΤΗΣΕΙΣ

3.1 Η έννοια της συνάρτησης

3.2 Καρτεσιανές συντεταγμένες – Γραφική παράσταση συνάρτησης

- 3.3 Η συνάρτηση $y = \alpha x$
- 3.5 Η συνάρτηση $y = \alpha / x$ – Η υπερβολή

Κεφ. 4^ο: ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ

- 4.1 Βασικές έννοιες της Στατιστικής: Πληθυσμός – Δείγμα
- 4.2 Γραφικές Παραστάσεις
- 4.3 Κατανομή συχνοτήτων και σχετικών συχνοτήτων
- 4.5 Μέση τιμή – Διάμεσος

ΜΕΡΟΣ Β΄

Κεφ. 1^ο: ΕΜΒΑΔΑ ΕΠΙΠΕΔΩΝ ΣΧΗΜΑΤΩΝ – ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟ ΘΕΩΡΗΜΑ

- 1.1 Εμβαδόν επίπεδης επιφάνειας
- 1.2 Μονάδες μέτρησης επιφανειών
- 1.3 Εμβαδά επίπεδων σχημάτων
- 1.4 Πυθαγόρειο θεώρημα

Κεφ. 2^ο: ΤΡΙΓΩΝΟΜΕΤΡΙΑ – ΔΙΑΝΥΣΜΑΤΑ

- 2.1 Εφαπτομένη οξείας γωνίας
- 2.2 Ημίτονο και συνημίτονο οξείας γωνίας
- 2.4 Οι τριγωνομετρικοί αριθμοί των γωνιών 30° , 45° και 60°
- 2.5 Η έννοια του διανύσματος
- 2.6 Άθροισμα και διαφορά διανυσμάτων

Κεφ. 3^ο: ΜΕΤΡΗΣΗ ΚΥΚΛΟΥ

- 3.1 Εγγεγραμμένες γωνίες
- 3.2 Κανονικά πολύγωνα
- 3.3 Μήκος κύκλου
- 3.4 Μήκος τόξου
- 3.5 Εμβαδόν κυκλικού δίσκου
- 3.6 Εμβαδόν κυκλικού τομέα

Κεφ. 4^ο: ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΑ ΣΤΕΡΕΑ – ΜΕΤΡΗΣΗ ΣΤΕΡΕΩΝ

- 4.1 Ευθείες και επίπεδα στο χώρο
- 4.2 Στοιχεία και εμβαδόν πρίσματος και κυλίνδρου
- 4.3 Όγκος πρίσματος και κυλίνδρου
- 4.4 Η πυραμίδα και τα στοιχεία της

4.5 Ο κώνος και τα στοιχεία του

4.6 Η σφαίρα και τα στοιχεία της

Η διδασκαλία της παραπάνω ύλης θα γίνει από την τελευταία έκδοση του βιβλίου και σύμφωνα με τις οδηγίες του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

Γ΄ ΤΑΞΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Προτείνουμε ως διδακτέα ύλη για το μάθημα των Μαθηματικών της Γ΄ Τάξης του Γυμνασίου κατά το σχολικό έτος 2009 – 2010 την ακόλουθη:

Από το βιβλίο «Μαθηματικά Γ΄ Γυμνασίου» των Δημητρίου Αργυράκη, Παναγιώτη Βουργάνα, Κωνσταντίνου Μεντή, Σταματούλας Τσικοπούλου, Μιχαήλ Χρυσοβέργη.

ΜΕΡΟΣ Α΄ ΑΛΓΕΒΡΑ

Κεφ. 1^ο: Αλγεβρικές Παραστάσεις

1.1 Πράξεις με πραγματικούς αριθμούς (επαναλήψεις – συμπληρώσεις)

A. Οι πραγματικοί αριθμοί και οι πράξεις τους

B. Δυνάμεις πραγματικών αριθμών

Γ. Τετραγωνική ρίζα πραγματικού αριθμού

1.2 Μονώνυμα – Πράξεις με μονώνυμα

A. Αλγεβρικές παραστάσεις – Μονώνυμα

B. Πράξεις με μονώνυμα

1.3 Πολυώνυμα – Πρόσθεση και Αφαίρεση πολυωνύμων

1.4 Πολλαπλασιασμός πολυωνύμων

1.5 Αξιοσημείωτες ταυτότητες

1.6 Παραγοντοποίηση αλγεβρικών παραστάσεων

1.7 Διαίρεση πολυωνύμων

1.8 Ε.Κ.Π. και Μ.Κ.Δ. ακεραίων αλγεβρικών παραστάσεων

1.9 Ρητές αλγεβρικές παραστάσεις

1.10 Πράξεις ρητών παραστάσεων

A. Πολλαπλασιασμός – Διαίρεση ρητών παραστάσεων

B. Πρόσθεση – Αφαίρεση ρητών παραστάσεων

Κεφ. 2^ο: Εξισώσεις - Ανισώσεις

2.1 Η εξίσωση $a x + \beta = 0$

2.2 Εξισώσεις δευτέρου βαθμού

A. Επίλυση εξισώσεων δευτέρου βαθμού με ανάλυση σε γινόμενο παραγόντων

B. Επίλυση εξισώσεων δευτέρου βαθμού με τη βοήθεια τύπου

2.3 Προβλήματα εξισώσεων δευτέρου βαθμού

2.4 Κλασματικές εξισώσεις

2.5 Ανισότητες – Ανισώσεις μ' έναν άγνωστο

A. Διάταξη πραγματικών αριθμών

B. Ιδιότητες της διάταξης

Γ. Ανισώσεις πρώτου βαθμού μ' έναν άγνωστο

Κεφ. 3^ο: Συστήματα Γραμμικών Εξισώσεων

3.1 Η έννοια της γραμμικής εξίσωσης

3.2 Η έννοια του γραμμικού συστήματος και η γραφική επίλυσή του

3.3 Αλγεβρική επίλυση γραμμικού συστήματος

Κεφ. 4^ο: Συναρτήσεις

4.1 Η συνάρτηση $y = \alpha x^2$ με $\alpha \neq 0$

4.2 Η συνάρτηση $y = \alpha x^2 + \beta x + \gamma$ με $\alpha \neq 0$

Κεφ. 5^ο : Πιθανότητες

5.1 Σύνολα

5.2 Δειγματικός χώρος – Ενδεχόμενα

5.3 Έννοια της πιθανότητας

ΜΕΡΟΣ Β' ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ – ΤΡΙΓΩΝΟΜΕΤΡΙΑ

Κεφ. 1^ο: Γεωμετρία

1.1 Ισότητα τριγώνων

1.2 Λόγος ευθυγράμμων τμημάτων

1.3 Θεώρημα του Θαλή

1.4 Ομοιοθεσία

1.5 Ομοιότητα

A. Όμοια πολύγωνα

B. Όμοια τρίγωνα

1.6 Λόγος εμβαδών ομοίων σχημάτων

Κεφ. 2^ο: Τριγωνομετρία

2.1 Τριγωνομετρικοί αριθμοί γωνίας ω με $0^\circ \leq \omega \leq 180^\circ$

- 2.2 Τριγωνομετρικοί αριθμοί παραπληρωματικών γωνιών
- 2.3 Σχέσεις μεταξύ τριγωνομετρικών αριθμών μιας γωνίας
- 2.4 Νόμος των ημιτόνων – Νόμος των συνημιτόνων

Η διδασκαλία της παραπάνω ύλης θα γίνει από την τελευταία έκδοση του βιβλίου και σύμφωνα με τις οδηγίες του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

ΦΥΣΙΚΗ

ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Β' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Από το διδακτικό βιβλίο των Αντωνίου Ν., Δημητριάδη Π. κ.ά. θα διδαχθούν:

Κεφάλαιο 1. Εισαγωγή

- 1.1. Οι φυσικές επιστήμες και η μεθοδολογία τους (περιληπτικά)
- 1.2. Η επιστημονική μέθοδος
- 1.3. Τα φυσικά μεγέθη και οι μονάδες τους

Κεφάλαιο 2. Κινήσεις

- 2.1. Περιγραφή της κίνησης
- 2.2. Η έννοια της ταχύτητας
- 2.3. Κίνηση με σταθερή ταχύτητα (να δοθεί έμφαση στην άντληση πληροφοριών από τα διαγράμματα)
- 2.4. Κίνηση με μεταβαλλόμενη ταχύτητα

Κεφάλαιο 3. Δυνάμεις

- 3.1. Η έννοια της δύναμης
- 3.2. Δύο σημαντικές δυνάμεις στον κόσμο
- 3.3. Σύνθεση και ανάλυση δυνάμεων (να δοθεί έμφαση στη σύνθεση συγγραμμικών και κάθετων δυνάμεων)
- 3.4. Δύναμη και ισορροπία
- 3.5. Ισορροπία υλικού σημείου

- 3.6. Δύναμη και μεταβολή της ταχύτητας
- 3.7. Δύναμη και αλληλεπίδραση

Κεφάλαιο 4. Πίεση

- 4.1. Πίεση
- 4.2. Υδροστατική πίεση
- 4.3. Ατμοσφαιρική πίεση
- 4.4. Μετάδοση των πιέσεων στα ρευστά – Αρχή του Πασκάλ
- 4.5. Άνωση – Αρχή του Αρχιμήδη
- 4.6. Πλεύση (μόνο η συνθήκη πλεύσης)

Κεφάλαιο 5. Ενέργεια

- 5.1. Έργο και ενέργεια
- 5.2. Δυναμική – Κινητική ενέργεια. Δύο βασικές μορφές ενέργειας
- 5.3. Η μηχανική ενέργεια και η διατήρησή της
- 5.4. Μορφές και μετατροπές ενέργειας
- 5.5. Διατήρηση της ενέργειας
- 5.6. Πηγές ενέργειας
- 5.7. Απόδοση μιας μηχανής
- 5.8. Ισχύς

Κεφάλαιο 6. Θερμότητα

- 6.1. Θερμόμετρα και μέτρηση θερμοκρασίας (να δοθεί έμφαση στην κλίμακα Κέλβιν)
- 6.2. Θερμότητα: Μια μορφή ενέργειας
- 6.3. Πώς μετράμε τη θερμότητα
- 6.4. Θερμοκρασία, θερμότητα και μικρόκοσμος
- 6.5. Θερμική διαστολή και συστολή

Κεφάλαιο 7. Αλλαγές κατάστασης

- 7.1. Αλλαγές κατάστασης και θερμότητα
- 7.2. Μικροσκοπική μελέτη των αλλαγών κατάστασης
- 7.3. Εξάτμιση και συμπύκνωση

Κεφάλαιο 8. Διάδοση θερμότητας

- 8.1. Διάδοση θερμότητας με αγωγή
- 8.2. Διάδοση θερμότητας με ρεύματα

8.3. Διάδοση θερμότητας με ακτινοβολία

Γ' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Από το διδακτικό βιβλίο των Αντωνίου Ν., Δημητριάδη Π. κ.ά. θα διδαχθούν:

Κεφάλαιο 1. Ηλεκτρική δύναμη και φορτίο

- 1.1. Γνωριμία με την ηλεκτρική δύναμη
- 1.2. Το ηλεκτρικό φορτίο
- 1.3. Το ηλεκτρικό φορτίο στο εσωτερικό του ατόμου
- 1.4. Τρόποι ηλέκτρισης και η μικροσκοπική ερμηνεία
- 1.5. Νόμος του Κουλόμπ
- 1.6. Το ηλεκτρικό πεδίο (Δεν θα διδαχθούν «περιγραφή του ηλεκτρικού πεδίου» και «ηλεκτρικό πεδίο και ενέργεια»)

Κεφάλαιο 2. Ηλεκτρικό ρεύμα

- 2.1. Το ηλεκτρικό ρεύμα
- 2.2. Το ηλεκτρικό κύκλωμα
- 2.3. Ηλεκτρικά δίπολα
- 2.4. Παράγοντες από τους οποίους εξαρτάται η αντίσταση ενός αγωγού
- 2.5. Εφαρμογές αρχών διατήρησης στη μελέτη απλών ηλεκτρικών κυκλωμάτων
(Να μην δοθούν ασκήσεις μικτής συνδεσμολογίας που να περιλαμβάνουν περισσότερους από τέσσερις αντιστάτες)

Κεφάλαιο 3. Ηλεκτρική ενέργεια

- 3.1. Θερμικά αποτελέσματα του θερμικού ρεύματος
- 3.6. Ενέργεια και ισχύς του ηλεκτρικού ρεύματος

Κεφάλαιο 4. Ταλαντώσεις

- 4.1. Ταλαντώσεις (Δεν θα διδαχθεί «Δύναμη στην απλή αρμονική ταλάντωση»)
- 4.2. Μεγέθη που χαρακτηρίζουν μια ταλάντωση
- 4.3. Ενέργεια και ταλάντωση

Κεφάλαιο 5. Μηχανικά κύματα

- 5.1 Μηχανικά κύματα

- 5.2. Κύμα και ενέργεια (Δεν θα διδαχθεί «Δύναμη στην απλή αρμονική ταλάντωση»)
- 5.3. Χαρακτηριστικά μεγέθη του κύματος (Δεν θα διδαχθεί η απόδειξη του θεμελιώδους νόμου της κυματικής και «Κυματικά φαινόμενα: ανάκλαση και διάθλαση»)
- 5.4. Ήχος
- 5.5. Υποκειμενικά χαρακτηριστικά του ήχου

Κεφάλαιο 6. Φύση και διάδοση του φωτός

- 6.1. Φως: όραση και ενέργεια
- 6.2. Διάδοση του φωτός (Δεν θα διδαχθεί η «Αρχή του ελαχίστου χρόνου»)

Κεφάλαιο 7. Ανάκλαση του φωτός

- 7.1. Ανάκλαση του φωτός
- 7.2. Εικόνες σε καθρέφτες: είδωλα
- 7.3. Προσδιορισμός ειδώλου σε κοίλους και κυρτούς καθρέφτες

Κεφάλαιο 8. Διάθλαση του φωτός

- 8.1. Διάθλαση του φωτός (Δεν θα διδαχθεί «Διάθλαση και αρχή του ελαχίστου χρόνου»)
- 8.2. Εφαρμογές της διάθλασης του φωτός
- 8.3. Ανάλυση φωτός
- 8.4. Το χρώμα (Δεν θα διδαχθεί «Το χρώμα του ουρανού»)

Κεφάλαιο 9. Φακοί και οπτικά όργανα

- 9.1. Συγκλίνοντες και αποκλίνοντες φακοί
- 9.2. Είδωλα φακών
- 9.3. Οπτικά όργανα και το μάτι

ΧΗΜΕΙΑ

Β΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ (1 ώρα την εβδομάδα, καθ' όλη τη διάρκεια του έτους).

Θα διδαχθεί το Βιβλίο «Χημεία» Β΄ Γυμνασίου των Αβραμιώτη Σ., Αγγελόπουλου Β., Καπελώνη Γ., Σινιγάλια Π., Σπαντίδη Δ., Τρικαλλίτη Α. και Φίλου Γ.

Το Βιβλίο αυτό συνοδεύεται από Εργαστηριακό Οδηγό, Τετράδιο Εργασιών και Βιβλίο του Εκπαιδευτικού, στο οποίο αναγράφονται αναλυτικά οδηγίες για τη διδασκαλία του μαθήματος. Στο Βιβλίο Εκπαιδευτικού Χημείας Β΄ Γυμνασίου (http://zeus.pi-schools.gr/gymnasio/xhmeia_b/kath/kath_1_114.pdf) υπάρχει πλήρης πρόταση χρονοδιαγράμματος (VI. Πρόταση χρονοδιαγράμματος σελίδα 19 και εξής), όπου για κάθε κεφάλαιο προτείνεται ο σχετικός προγραμματισμός.

Το πρόγραμμα σπουδών έχει δημοσιευτεί στο Φ. Ε. Κ. τεύχος Β΄ αρ. φύλλου 304/13-03-03.

Από το ανωτέρω εκπαιδευτικό υλικό να διδαχθούν:

1. Γενική ενότητα 1: Εισαγωγή στη Χημεία.
2. Γενική ενότητα 2: Από το νερό στο άτομο – Από το μακρόκοσμο στο μικρόκοσμο.
3. Γενική ενότητα 3: Ατμοσφαιρικός αέρας.
4. Γενική ενότητα 4: Έδαφος.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Δεν αποτελούν εξεταστέα ύλη τα ένθετα του Βιβλίου «Χημεία» Β΄ Γυμνασίου, με τίτλο:

- α) «Χημεία παντού» των σελίδων: 14, 18 και 19, 27, 32, 34, 40, 43, 65, 66, 77 και 89.
- β) «Με αφορμή τη Χημεία» των σελίδων 28, 29, 57 και 61.
- γ) «Από την ιστορία της Χημείας» των σελίδων: 53 και 81.

Β΄ ΤΑΞΗ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ (1 ώρα την εβδομάδα, καθ΄ όλη τη διάρκεια του έτους).

Θα διδαχθεί το Βιβλίο «Χημεία» Β΄ Γυμνασίου των Αβραμιώτη Σ., Αγγελόπουλου Β., Καπελώνη Γ., Σινιγάλια Π., Σπαντίδη Δ., Τρικαλλίτη Α. και Φίλου Γ.

Το Βιβλίο αυτό συνοδεύεται από Εργαστηριακό Οδηγό, Τετράδιο Εργασιών και Βιβλίο του Εκπαιδευτικού, στο οποίο αναγράφονται αναλυτικά οδηγίες για τη διδασκαλία του μαθήματος. Στο βιβλίο εκπαιδευτικού Χημείας Β΄ Γυμνασίου (http://zeus.pi-schools.gr/gymnasio/xhmeia_b/kath/kath_1_114.pdf) υπάρχει πλήρης πρόταση χρονοδιαγράμματος (VI. Πρόταση χρονοδιαγράμματος σελίδα 19 και εξής), όπου για κάθε κεφάλαιο προτείνεται ο σχετικός προγραμματισμός.

Το πρόγραμμα σπουδών έχει δημοσιευτεί στο Φ. Ε. Κ. τεύχος Β΄ αρ. φύλλου 304/13-03-03.

Από το ανωτέρω εκπαιδευτικό υλικό να διδαχθούν:

1. Γενική ενότητα 1: Εισαγωγή στη Χημεία.

2. Γενική ενότητα 2: Από το νερό στο άτομο – Από το μακρόκοσμο στο μικρόκοσμο.
3. Γενική ενότητα 3: Ατμοσφαιρικός αέρας.
4. Γενική ενότητα 4: Έδαφος.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Δεν αποτελούν εξεταστέα ύλη τα ένθετα του Βιβλίου «Χημεία» Β΄ Γυμνασίου, με τίτλο:

- α) «Χημεία παντού» των σελίδων: 14, 18 και 19, 27, 32, 34, 40, 43, 65, 66, 77 και 89.
- β) «Με αφορμή τη Χημεία» των σελίδων 28, 29, 57 και 61.
- γ) «Από την ιστορία της Χημείας» των σελίδων: 53 και 81.

Γ΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ (1 ώρα την εβδομάδα, καθ' όλη τη διάρκεια του έτους).

Θα διδαχθεί το Βιβλίο «Χημεία» Γ΄ Γυμνασίου των Θεοδωρόπουλου Π., Παπαθεοφάνους Π. και Σιδέρη Τ.

Το βιβλίο αυτό συνοδεύεται από Εργαστηριακό Οδηγό, Τετράδιο Εργασιών και Βιβλίο του Εκπαιδευτικού, στο οποίο αναγράφονται αναλυτικά οδηγίες για τη διδασκαλία του μαθήματος. Στο Βιβλίο εκπαιδευτικού Χημείας Γ΄ Γυμνασίου (http://zeus.pi-schools.gr/gymnasio/xhmeia_c/kath/1-120.biblio%20kathigiti.pdf)

υπάρχει πλήρης πρόταση χρονοδιαγράμματος (από σελίδα 32, Ενότητα 1^η Οξέα – Βάσεις - Άλατα και εξής), όπου για κάθε κεφάλαιο προτείνεται ο σχετικός προγραμματισμός.

Το πρόγραμμα σπουδών έχει δημοσιευτεί στο Φ. Ε. Κ. τεύχος Β΄ αρ. φύλλου 304/13-03-03.

Από το ανωτέρω εκπαιδευτικό υλικό να διδαχθούν:

1. Ενότητα 1^η: Οξέα – Βάσεις - Άλατα.
2. Ενότητα 2^η: Ταξινόμηση των στοιχείων – Στοιχεία με ιδιαίτερο ενδιαφέρον.
3. Ενότητα 3^η: Η Χημεία του άνθρακα.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Δεν αποτελούν εξεταστέα ύλη τα ένθετα του Βιβλίου «Χημεία» Γ΄ Γυμνασίου, με τίτλο:

- α) «Και λίγη ιστορία» των σελίδων 13 και 93.

- β) «Είναι θέμα ... Χημείας» των σελίδων: 18, 23, 28, 34, 51, 61, 67, 71, 86, 94 και 95.
- γ) «Η ιστορία ενός υπεραιωνόβιου φαρμάκου» της σελίδας 19.
- δ) «Χημεία και βιομηχανική ανάπτυξη» των σελίδων 24 και 25.
- ε) «Ομοιότητα και διαφορά» της σελίδας 25.
- στ) «Ρύθμιση του pH του εδάφους» της σελίδας 29.
- ζ) «Αλυκές – μαγειρικό αλάτι» των σελίδων 35 και 36.
- η) «Η σόδα και οι απαρχές της χημικής βιομηχανίας» της σελίδας 37.
- θ) «Αλκάλια και ανθρώπινος οργανισμός» της σελίδας 55.
- ι) «Στην αυγή του πολιτισμού» των σελίδων 62 και 63.
- κ) «Οι ελληνικοί λιγνίτες και η συμβολή τους στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας» των σελίδων 72 και 73.
- λ) «Τελικά, ηλιοθεραπεία θα κάνουμε;» της σελίδας 77.

Γ΄ ΤΑΞΗ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ (1 ώρα την εβδομάδα, καθ' όλη τη διάρκεια του έτους).

Θα διδαχθεί το Βιβλίο «Χημεία» Γ΄ Γυμνασίου των Θεοδωρόπουλου Π., Παπαθεοφάνους Π. και Σιδέρη Τ.

Το Βιβλίο αυτό συνοδεύεται από Εργαστηριακό Οδηγό, Τετράδιο Εργασιών και Βιβλίο του Εκπαιδευτικού, στο οποίο αναγράφονται αναλυτικά οδηγίες για τη διδασκαλία του μαθήματος. Στο Βιβλίο Εκπαιδευτικού Χημείας Γ΄ Γυμνασίου (http://zeus.pi-schools.gr/gymnasio/xhmeia_c/kath/1-120.biblio%20kathigiti.pdf)

υπάρχει πλήρης πρόταση χρονοδιαγράμματος (από σελίδα 32, Ενότητα 1^η Οξέα – Βάσεις - Άλατα και εξής), όπου για κάθε κεφάλαιο προτείνεται ο σχετικός προγραμματισμός.

Το πρόγραμμα σπουδών έχει δημοσιευτεί στο Φ. Ε. Κ. τεύχος Β΄ αρ. φύλλου 304/13-03-03.

Από το ανωτέρω εκπαιδευτικό υλικό να διδαχθούν:

Ενότητα 1^η: Οξέα – Βάσεις - Άλατα.

Ενότητα 2^η: Ταξινόμηση των στοιχείων – Στοιχεία με ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

Ενότητα 3^η: Η Χημεία του άνθρακα.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Δεν αποτελούν εξεταστέα ύλη τα ένθετα του Βιβλίου «Χημεία» Γ΄ Γυμνασίου, με τίτλο:

- α) «Και λίγη ιστορία» των σελίδων 13 και 93.
- β) «Είναι θέμα ... Χημείας» των σελίδων: 18, 23, 28, 34, 51, 61, 67, 71, 86, 94 και 95.
- γ) «Η ιστορία ενός υπεραιωνόβιου φαρμάκου» της σελίδας 19.
- δ) «Χημεία και βιομηχανική ανάπτυξη» των σελίδων 24 και 25.
- ε) «Ομοιότητα και διαφορά» της σελίδας 25.
- στ) «Ρύθμιση του pH του εδάφους» της σελίδας 29.
- ζ) «Αλυκές – μαγειρικό αλάτι» των σελίδων 35 και 36.
- η) «Η σόδα και οι απαρχές της χημικής βιομηχανίας» της σελίδας 37.
- θ) «Αλκάλια και ανθρώπινος οργανισμός» της σελίδας 55.
- ι) «Στην αυγή του πολιτισμού» των σελίδων 62 και 63.
- κ) «Οι ελληνικοί λιγνίτες και η συμβολή τους στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας» των σελίδων 72 και 73.
- λ) «Τελικά, ηλιοθεραπεία θα κάνουμε;» της σελίδας 77.

ΒΙΟΛΟΓΙΑ

ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Τα Μαθήματα Βιολογίας του Γυμνασίου οφείλουν να διδάσκονται σύμφωνα με:

- Τους στόχους που ορίζονται από το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών και τα επιμέρους Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών.
- Τις ενδεικτικές διδακτικές προτάσεις, τα σχέδια μαθήματος και τον ενδεικτικό προγραμματισμό ύλης που περιέχονται στο αντίστοιχο Βιβλίο Καθηγητή.
- Τις εγκυκλίους για την Εργαστηριακή Διδασκαλία των Φυσικών Μαθημάτων στο Γυμνάσιο καθώς και τον Εργαστηριακό Οδηγό για κάθε τάξη.

Ωστόσο, προκειμένου να αποφεύγεται η δημιουργία δυσαναπλήρωτων κενών στην απαραίτητη διδακτική εννοιολογική συνέχεια, που γεννά η ασυνέχεια της διδασκαλίας του μαθήματος (διδάσκεται στην Α΄ και Γ΄ τάξη), στη διδακτέα-εξεταστέα ύλη πρέπει να περιλαμβάνονται οι ακόλουθες ενότητες.

Α΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Ενότητα 1 (ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΖΩΗΣ)

Κατά την κρίση του εκπαιδευτικού μπορεί να δίνεται μικρότερη έμφαση στα Χαρακτηριστικά των οργανισμών (υποενότητα 1.1.).

Ενότητα 2 (ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΟΥΣΙΩΝ ΚΑΙ ΠΕΨΗ)

Ενότητα 3 (ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΒΟΛΗ ΟΥΣΙΩΝ)

Κατά την κρίση του εκπαιδευτικού μπορεί να δίνεται μικρότερη έμφαση στη μεταφορά και αποβολή ουσιών στα φυτά (υποενότητα 3.2) και στο Ουροποιητικό σύστημα του ανθρώπου (υποενότητα 3.4).

Ενότητα 4 (ΑΝΑΠΝΟΗ)

Κατά την κρίση του εκπαιδευτικού μπορεί να δίνεται μικρότερη έμφαση στις τραχείες και την αναπνοή των εντόμων (υποενότητα 4.3).

Ενότητα 5 (ΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΗ)

Κατά την κρίση του εκπαιδευτικού μπορεί να δίνεται μικρότερη έμφαση στη στήριξη και την κίνηση στους μονοκύτταρους οργανισμούς (υποενότητα 5.1).

Ενότητα 6 (ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ)

Κατά την κρίση του εκπαιδευτικού μπορεί να δίνεται μικρότερη έμφαση στην αναπαραγωγή των μονοκύτταρων οργανισμών (υποενότητα 6.1).

Ενότητα 7 (ΕΡΕΘΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ)

Κατά την κρίση του εκπαιδευτικού μπορεί να δίνεται μικρότερη έμφαση στη διδασκαλία των γαγγλίων(υποενότητα 7.3).

Γ΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Ενότητα 1 (ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΖΩΗΣ-ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ)

Κατά την κρίση του εκπαιδευτικού μπορεί να δίνεται μικρότερη έμφαση στα οικοσυστήματα (υποενότητα 1.3, καθώς γίνεται ευρύτερη αναφορά σε επόμενη ενότητα).

Ενότητα 2 (ΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΟΥΣ)

Ενότητα 3 (ΜΕΤΑΒΟΛΙΣΜΟΣ)

Κατά την κρίση του εκπαιδευτικού μπορεί να δίνεται μικρότερη έμφαση στη λεπτομερειακή περιγραφή της δράσης των ενζύμων, καθώς οι μαθητές στερούνται του αναγκαίου γνωστικού υποβάθρου (υποενότητα 3.2).

Ενότητα 4 (ΟΙ ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΤΟΥΣ)

Κατά την κρίση του εκπαιδευτικού μπορεί να δίνεται μικρότερη έμφαση στις έννοιες επιδημία και πανδημία (υποενότητα 4.2).

Ενότητα 5 (ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ)

Ενότητα 6 (ΓΕΝΕΤΙΚΗ ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ)

Ενότητα 7 (ΕΞΕΛΙΞΗ)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην ανάδειξη, κατά τη διδασκαλία όλων των ενότητων της Βιολογίας και των δύο τάξεων, της εξελικτικής διάστασης των διδασκόμενων δομών και λειτουργιών, με παραδείγματα όπου αυτό είναι δυνατό και από την καθημερινή ζωή, τα οποία θα βοηθήσουν τους μαθητές να κατανοήσουν την έννοια και τη σημασία της εξέλιξης της ζωής στον πλανήτη μας.

Γ΄ ΤΑΞΗ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Ενότητα 1 (ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΖΩΗΣ-ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ)

Κατά την κρίση του εκπαιδευτικού μπορεί να δίνεται μικρότερη έμφαση στα οικοσυστήματα (υποενότητα 1.3, καθώς γίνεται ευρύτερη αναφορά σε επόμενη ενότητα).

Ενότητα 2 (ΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΟΥΣ)

Ενότητα 4 (ΟΙ ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΤΟΥΣ)

Κατά την κρίση του εκπαιδευτικού μπορεί να δίνεται μικρότερη έμφαση στις έννοιες επιδημία και πανδημία (υποενότητα 4.2).

Ενότητα 7 (ΕΞΕΛΙΞΗ)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην ανάδειξη, κατά τη διδασκαλία όλων των ενότητων της Βιολογίας και των δύο τάξεων, της εξελικτικής διάστασης των διδασκόμενων δομών και λειτουργιών, με παραδείγματα όπου αυτό είναι δυνατό και από την καθημερινή ζωή, τα οποία θα βοηθήσουν τους μαθητές να κατανοήσουν την έννοια και τη σημασία της εξέλιξης της ζωής στον πλανήτη μας.

ΓΕΩΛΟΓΙΑ - ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ

ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΓΕΩΛΟΓΙΑ-ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Κατά το σχολικό έτος 2009-2010 θα διδαχθεί το νέο σχολικό εγχειρίδιο των: Παυλόπουλου Κ., Γαλάνη Α.

Η διδακτέα ύλη είναι:

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ:

Ενότητα Α': Χάρτες

Ενότητα Β': Φυσικό Περιβάλλον

Ενότητα Γ': Ανθρωπογενές Περιβάλλον

Ενότητα Δ': Ήπειροι... «Στιγμιότυπα»

ΕΣΠΕΡΙΝΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ

Ενότητα Α': Χάρτες

Ενότητα Β': Φυσικό Περιβάλλον

Ενότητα Δ': Ήπειροι... «Στιγμιότυπα»

Σημείωση

Αναλυτικές οδηγίες για την διδασκαλία του μαθήματος που αφορούν την διδακτέα αλλά και την εξεταστέα ύλη, υπάρχουν στο αντίστοιχο Βιβλίο του Εκπαιδευτικού αλλά κυρίως στο εγχειρίδιο «Οδηγίες για τη Διδακτέα Ύλη και τη Διδασκαλία των Μαθημάτων στο Γυμνάσιο και στο Γενικό Λύκειο κατά το Σχολικό Έτος 2009-2010, Τεύχος Γ'».

ΓΕΩΛΟΓΙΑ-ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Κατά το σχολικό έτος 2009-2010 θα διδαχθεί το νέο σχολικό εγχειρίδιο των:
Ασλανίδη Α., Ζαφειρακίδη Γ., Καλαϊτζίδη Δ.

Η διδακτέα ύλη είναι:

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ:

Ενότητα 1^η: Οι χάρτες

Ενότητα 2^η: Το φυσικό περιβάλλον της Ευρώπης

Ενότητα 3^η: Οι κάτοικοι της Ευρώπης

Ενότητα 4^η: Οι οικονομικές δραστηριότητες των Ευρωπαίων

ΕΣΠΕΡΙΝΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ

Ενότητα 1^η: Οι χάρτες

Ενότητα 2^η: Το φυσικό περιβάλλον της Ευρώπης

Ενότητα 3^η: Οι κάτοικοι της Ευρώπης

Σημείωση

Αναλυτικές οδηγίες για την διδασκαλία του μαθήματος που αφορούν την διδακτέα αλλά και την εξεταστέα ύλη, υπάρχουν στο αντίστοιχο Βιβλίο του Εκπαιδευτικού αλλά κυρίως στο εγχειρίδιο «Οδηγίες για τη Διδακτέα Ύλη και τη Διδασκαλία των Μαθημάτων στο Γυμνάσιο και στο Γενικό Λύκειο κατά το Σχολικό Έτος 2009-2010, Τεύχος Γ'».

ΓΑΛΛΙΚΑ – ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ

ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ:

Τα τμήματα της 2^{ης} Ξένης Γλώσσας στην Α' Γυμνασίου μπορούν να διακριθούν σε 3 κατηγορίες:

α) Σε τμήματα με αδιδακτους μαθητές, που προέρχονται από Δημοτικά Σχολεία μέχρι και 6^θεσια ή και από 6^θεσια και άνω, όπου δεν προσφέρεται μία εκ των δύο Ξένων Γλωσσών.

β) Σε τμήματα από μαθητές που διδάχτηκαν τη 2^η Ξένη Γλώσσα (μαθητές από 6^θεσια και άνω Δημοτικά Σχολεία). Στην περίπτωση αυτή, και μόνο το γεγονός ότι η 2^η Ξένη Γλώσσα διδάσκεται κυρίως από ωρομίσθιους, οι οποίοι προσλαμβάνονται σε διαφορετικές χρονικές στιγμές, έχει ως αποτέλεσμα το κάθε τμήμα να προχωράει με τον δικό του ρυθμό μάθησης.

γ) Σε μικτά τμήματα, δηλαδή αυτά που αποτελούνται και από αδιδακτους μαθητές και από μαθητές που διδάχτηκαν τη 2^η Ξένη Γλώσσα στο Δημοτικό.

Τα ανωτέρω σχετικά με την Α' Γυμνασίου φυσικό είναι να εξακολουθούν να υφίστανται και στις επόμενες τάξεις του Γυμνασίου.

Επιπλέον, τα διδακτικά πακέτα για τη 2^η Ξένη Γλώσσα (Γερμανικά, Γαλλικά) συγγράφηκαν με βάση το τρίωρο διδασκαλίας, το οποίο όμως εν τω μεταξύ έχει μειωθεί σε δίωρο. Δεν υπάρχουν ακόμα στοιχεία σε πανελλαδικό επίπεδο για τις επιπτώσεις που αυτό έχει στην εφαρμογή των διδακτικών πακέτων στη σχολική πράξη.

Επίσης, τόσο για το διδακτικό πακέτο «Γερμανικά Α' Γυμνασίου», που ήδη εφαρμόζεται από το σχολικό έτος 2006-07, όσο και για τα άλλα πακέτα που θα εφαρμοστούν από το προσεχές σχολικό έτος (Γαλλικά Α' και Γ' Γυμνασίου, Γερμανικά Β' Γυμνασίου) υφίσταται το πρόβλημα της έλλειψης του Audio-CD. Η έλλειψη αυτή αφενός μειώνει τη δυνατότητα αξιοποίησης των αντίστοιχων ασκήσεων που περιέχονται στα διδακτικά πακέτα και αφετέρου υποχρεώνει τους καθηγητές να χρησιμοποιούν πρόσθετο ακουστικό υλικό, προκειμένου οι μαθητές να εξασκούνται επαρκώς στην κατανόηση προφορικού λόγου αλλά και για να εξοικειώνονται με ποικιλία φωνών και τρόπων προφοράς, με συνέπεια να επιβραδύνεται αναγκαστικά η πρόοδος στην επεξεργασία της ύλης.

Τέλος, θα πρέπει να επισημανθεί ότι έχουν αναφερθεί περιπτώσεις σχολείων όπου για ολόκληρο το σχολικό έτος οι ώρες διδασκαλίας της 2^{ης} Ξένης Γλώσσας, για διάφορους λόγους, δεν υπερβαίνουν τις 40.

Κατόπιν τούτου, προτείνεται για το **Γυμνάσιο** η παρακάτω διδακτέα ύλη, η οποία είναι ενδεικτική και όχι δεσμευτική. Οι εκπαιδευτικοί οφείλουν να εφαρμόζουν το ΑΠΣ με ευελιξία, λαμβάνοντας υπόψη τα όσα εκτέθηκαν παραπάνω σχετικά με την ποικιλομορφία που παρουσιάζει η πραγματική κατάσταση στα σχολεία:

Για τα Γαλλικά:

Α' Γυμνασίου	Μέχρι και την 3 ^η Ενότητα (Unité 3) του διδακτικού πακέτου Action.fr-gr 1
Β' Γυμνασίου	Θα συνεχιστεί η διδακτική σειρά που επελέγη στην Α' Γυμνασίου από τον εγκεκριμένο πίνακα.
Γ' Γυμνασίου	Μέχρι και την 4 ^η Ενότητα (Unité 4) του διδακτικού πακέτου Action.fr-gr 3

Για τα Γερμανικά:

Α' Γυμνασίου	Μέχρι το 5 ^ο κεφάλαιο (Lektion 5) του διδακτικού πακέτου Deutsch – ein Hit! 1
Β' Γυμνασίου	Ολοκλήρωση του διδακτικού πακέτου Deutsch – ein Hit! 1
Γ' Γυμνασίου	Μέχρι το 5 ^ο κεφάλαιο (Lektion 5) του διδακτικού πακέτου Deutsch – ein Hit! 2

Επισημαίνεται ωστόσο ότι θα πρέπει οι εκπαιδευτικοί να μεριμνούν, ώστε να γίνεται «αποτελεσματική» χρήση του διδακτικού χρόνου. Για την επίτευξη αυτού του στόχου οι εκπαιδευτικοί οφείλουν:

α) να αξιοποιούν στον μέγιστο βαθμό τις γνώσεις που απέκτησαν οι μαθητές στην προηγούμενη βαθμίδα ή τάξη,

β) να αποφεύγουν να χρονοτριβούν ασκόπως σε επιμέρους φαινόμενα, ασκήσεις κ.λπ., και ταυτόχρονα

γ) να αποφεύγουν να «βιάζονται» υπερβολικά, πράγμα που θα προκαλούσε κενά στην οικοδόμηση της γλωσσομάθειας.

Οι εκπαιδευτικοί οφείλουν πρωτίστως να λαμβάνουν υπόψη τους το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών και να δίνουν την απαιτούμενη προσοχή στον προγραμματισμό της διδασκαλίας εν γένει, αλλά και της κάθε διδακτικής ώρας χωριστά.

ΑΓΓΛΙΚΑ

ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Στο Γυμνάσιο, για το σχολικό έτος 2009-2010, οι μαθητές θα διδαχθούν τα νέα διδακτικά πακέτα που δημιουργήθηκαν από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, για αρχάριους και προχωρημένους ανά τάξη. Έτσι οι καθηγητές θα χρησιμοποιήσουν αυτά τα διδακτικά πακέτα ως διδακτέα ύλη, ανάλογα βέβαια με τις ανάγκες των μαθητών τους, τις προσωπικές επιλογές τους και τους μαθησιακούς στόχους, που θέτουν ανά διδακτική ενότητα. Το σημαντικό είναι στο τέλος κάθε τάξης οι μαθητές να έχουν κατακτήσει την ικανότητα χρήσης της αγγλικής γλώσσας στο προτεινόμενο επίπεδο γλωσσομάθειας σχετικά με την κατανόηση και την παραγωγή του προφορικού και γραπτού λόγου από το Κοινό Πλαίσιο Αναφοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα προτεινόμενα επίπεδα είναι ανά τάξη τα εξής:

Α΄ Γυμνασίου αρχάριοι επίπεδο A1

Α΄ Γυμνασίου προχωρημένοι επίπεδο A2+

Β΄ Γυμνασίου αρχάριοι επίπεδο A2

Β΄ Γυμνασίου προχωρημένοι επίπεδο B1-

Γ΄ Γυμνασίου αρχάριοι επίπεδο B1

Γ΄ Γυμνασίου προχωρημένοι επίπεδο B1+

Σχετικά με το Εσπερινό Γυμνάσιο ισχύει το προτεινόμενο επίπεδο για κάθε τάξη, ανάλογα βέβαια με τις ανάγκες και τις γλωσσικές δεξιότητες των μαθητών της κάθε σχολικής μονάδας.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ

ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Ως διδακτέα ύλη του μαθήματος Πληροφορική Α΄, Β΄, Γ΄ Γυμνασίου ορίζεται αυτή που περιέχεται στο εγκεκριμένο Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών.

Για τη διδασκαλία του μαθήματος ακολουθούνται όσα αναφέρονται στο ΑΠΣ σε συνδυασμό με το βιβλίο Καθηγητή στο οποίο υπάρχουν πίνακες με προτεινόμενη κατανομή των ωρών διδασκαλίας ανά τάξη και ανά κεφάλαιο.

Ιδιαίτερη σημασία να δοθεί στον γενικό στόχο του ΔΕΠΠΣ Πληροφορικής «**Επιστήμη και Τεχνολογία στην καθημερινή ζωή: Οι μαθητές και οι μαθήτριες, στο πλαίσιο της γενικής τους παιδείας, ευαισθητοποιούνται και κρίνουν τις επιπτώσεις των νέων τεχνολογιών στους διάφορους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας. Ευαισθητοποιούνται σε θέματα προστασίας των πνευματικών δικαιωμάτων, ασφάλειας των πληροφοριών, συμπεριφοράς στο Διαδίκτυο κτλ.**» Ο γενικός αυτός στόχος υποστηρίζεται και από τα κεφάλαια και τις δραστηριότητες που αναφέρονται στον πίνακα που ακολουθεί.

Α΄ Γυμνασίου	
Σελ 43-45	Κεφάλαιο 7: Προστασία Λογισμικού - Ιοί
Σελ 46-47 Σελ 50	Κεφάλαιο 8: Πειρατεία Λογισμικού 10 ^η και 11 ^η δραστηριότητα 5 ^ο Θέμα για Συζήτηση
Σελ. 92-93	Κεφάλαιο 13: Άντληση Πληροφοριών από τον Παγκόσμιο Ιστό 11 ^η Δραστηριότητα – 1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο Θέματα για συζήτηση
Σελ 96-101	Κεφάλαιο 15: Χρήσεις του Υπολογιστή στην Καθημερινή Ζωή
Β΄ Γυμνασίου	
Σελ 130	3 ^ο και 5 ^ο Θέματα για συζήτηση (Κεφάλαιο 3 Πολυμέσα, Κεφάλαιο 4 Δίκτυα Υπολογιστών)
Σελ. 149-150 Σελ. 163-164	Κεφάλαιο 7: Υπηρεσίες Αναζήτησης στον Παγκόσμιο Ιστό 7.3 Οι ιστοσελίδες ως πηγές πληροφόρησης και η αξιοπιστία τους

	2 ^η Δραστηριότητα – 2 ^ο Θέμα για Συζήτηση
Γ΄ Γυμνασίου	
Σελ. 208-212	Ενότητα 3: Ο Υπολογιστής στη Κοινωνία και στον Πολιτισμό 1 ^ο Θέμα για Συζήτηση

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Γ΄ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Ως διδακτέα και εξεταστέα ύλη για το μάθημα «**Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή**» της Γ΄ Γυμνασίου (βιβλίο ‘*Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή*’ των Στέλλα Σωτηρίου, Στέλλα Κορδονούρη και Αικατερίνη Ζαφρανίδου), για το σχολικό έτος 2009-10, ορίζεται **ολόκληρο το βιβλίο.**

Γ΄ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Ως διδακτέα και εξεταστέα ύλη του μαθήματος για το σχολικό έτος 2009-10, από το βιβλίο ‘*Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή*’ των Στέλλα Σωτηρίου, Στέλλα Κορδονούρη και Αικατερίνη Ζαφρανίδου, ορίζεται η εξής:

Μέρος Α΄ - Ενότητα Ι: Το άτομο και η κοινωνία

- Κεφάλαιο 1: Εισαγωγικές έννοιες, σελ. 11-13
- Κεφάλαιο 5: Κοινωνικοποίηση και κοινωνικός έλεγχος, σελ. 37-45
- Κεφάλαιο 6: Κοινωνικά προβλήματα, σελ. 46-56.

Μέρος Β΄ - Ενότητα ΙΙ: Το άτομο και η πολιτεία

- Κεφάλαιο 7: Το άτομο και η πολιτεία, σελ. 59-65
- Κεφάλαιο 8: Τα πολιτεύματα και το Σύνταγμα, σελ. 66-75
- Κεφάλαιο 10: Οι λειτουργίες του κράτους, σελ. 87-97

- Κεφάλαιο 12: Δικαιώματα και υποχρεώσεις του πολίτη, σελ. 104-119.

ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Για την υλοποίηση των ΔΕΠΠΣ και ΑΠΣ Φυσικής Αγωγής δημιουργήθηκε εκπαιδευτικό υλικό για όλες τις τάξεις της υποχρεωτικής εκπαίδευσης.

Για το Γυμνάσιο δημιουργήθηκαν ως διδακτικό υλικό 4 βιβλία: βιβλία Εκπαιδευτικού (Φυσική Αγωγή Α΄ Γυμνασίου, Φυσική Αγωγή Β΄ Γυμνασίου, Φυσική Αγωγή Γ΄ Γυμνασίου) και βιβλίο μαθητή, Φυσική Αγωγή Α΄, Β΄, Γ΄ Γυμνασίου.

Επίσης υποστηρικτικό υλικό 1CD-ROM. Το εν λόγω CD-ROM δε θα διατεθεί στα σχολεία αλλά βρίσκεται αναρτημένο στον κόμβο του Π.Ι.

Για τις ανάγκες του αντικειμένου Παραδοσιακοί Χοροί δημιουργήθηκαν 4 μουσικά CD ως υποστηρικτικό υλικό.

Για τη διδασκαλία του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής, ο καθηγητής Φυσικής Αγωγής οφείλει να ακολουθήσει τα ΔΕΠΠΣ και ΑΠΣ Φυσικής Αγωγής (ΦΕΚ 304/13-3-2003, τ. Β΄) καθώς και τα βιβλία Φυσικής Αγωγής Γυμνασίου που είναι και αναρτημένα στον κόμβο του Π.Ι.

Στα βιβλία αναφέρονται αναλυτικά οι επιμέρους στόχοι, το περιεχόμενο, η γενική και ειδική διδακτική, δραστηριότητες, διαθεματικότητα, ημερήσια μαθήματα για κάθε γνωστικό αντικείμενο και κάθε τάξη, μέθοδοι διδασκαλίας, εναλλακτικές προσεγγίσεις της διδασκαλίας, ειδικά θέματα και θέματα αξιολόγησης – βαθμολόγησης.

Αν κάποιος καθηγητής θεωρεί απαραίτητο λόγω ιδιαίτερων συνθηκών του σχολείου στο οποίο υπηρετεί μπορεί να κάνει αναθεώρηση του προγραμματισμού της διδακτέας ύλης και το νέο προγραμματισμό που θα δημιουργήσει να τον υποβάλλει στο Διευθυντή του σχολείου και στο Σχολικό Σύμβουλο Φυσικής Αγωγής της περιφέρειάς του.

Είναι σημαντικό κατά τον ορισμό οποιουδήποτε προγραμματισμού να ακολουθείται η αξιολογική σειρά των στόχων που αναφέρονται στα ΑΠΣ και ΔΕΠΠΣ της Φυσικής Αγωγής με προτεραιότητα τις κινητικές δεξιότητες.

Το νέο στοιχείο των ΑΠΣ, ΔΕΠΠΣ και βιβλίων Φυσικής Αγωγής είναι η διαθεματικότητα. Οι εκπαιδευτικοί Φυσικής Αγωγής στον ημερήσιο, μηνιαίο, τριμηνιαίο και ετήσιο προγραμματισμό που σχεδιάζουν οφείλουν να συμπεριλάβουν κατά ποσοστό 5-10% την διαθεματική προσέγγιση (θεμελιώδεις έννοιες, διαθεματικά σχέδια εργασίας, διαθεματικές δραστηριότητες).

Με αναφορά την αξιολόγηση δεν επιτρέπονται γραπτά τεστ για τη βαθμολόγηση των μαθητών.

ΠΡΟΣΟΧΗ ! ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

- Δεν έρχονται να θεωρητικοποιήσουν τη Φυσική Αγωγή.
- Δεν χρησιμοποιούνται ως μέσα γραπτής αξιολόγησης των μαθητών.
- Έρχονται να εμπλουτίσουν το μάθημα της Φυσικής Αγωγής.
- Περιέχουν βασικά γνωστικά θέματα τα οποία οι μαθητές μέχρι σήμερα αγνοούσαν.
- Αποτελούν επιπρόσθετα εργαλεία για την αναβάθμιση της ποιότητας του μαθήματος.

Η απόκτηση (για πρώτη φορά) βιβλίου μαθητή στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής καθιστά αναγκαία για τον καθηγητή την εξοικείωση του με αυτό καθώς και με νέους τρόπους διδασκαλίας για την καλύτερη κι αποτελεσματικότερη υλοποίηση του μαθήματος.

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

Η Τεχνολογική Εκπαίδευση στο Γυμνάσιο.

Η τεχνολογική εκπαίδευση στο γυμνάσιο έχει κύριο σκοπό την εξοικείωση των μαθητών με το τεχνολογικό και παραγωγικό περιβάλλον των μαθητών που επηρεάζει κάθε διάσταση της σύγχρονης ζωής και του σύγχρονου πολιτισμού πριν το τέλος της υποχρεωτικής εκπαίδευσης και ανεξάρτητα από μελλοντικές επαγγελματικές επιλογές. Ο κοινός πολίτης για να λειτουργήσει στη σύγχρονη κοινωνία θα πρέπει να έχει βασικές τεχνολογικές γνώσεις και δεξιότητες.

Όλοι αισθάνονται σήμερα τις ραγδαίες τεχνολογικές μεταβολές και ότι απαιτείται κατάλληλη προετοιμασία για τη νέα πραγματικότητα. Οι περισσότερες παραδοσιακές έννοιες φαίνεται ότι είναι ξεπερασμένες και σε ολόένα μεγαλύτερη με την πραγματικότητα. Αυτό που συμβαίνει δεν είναι κάποιες μεταβολές που γίνονταν συνεχώς στην ιστορία της ανθρωπότητας. Είναι μια συνολική επανακατασκευή του σκελετού πάνω στον οποίο βασίζεται η οικονομία, η παραγωγική διαδικασία και ο τρόπος ζωής.

Οι παραγωγικές μονάδες και οι επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών της μεταβιομηχανικής εποχής και της εποχής της πληροφόρησης λειτουργούν όλες σε ένα υψηλότερο επίπεδο γνώσης. Και αν θέλουμε να το εξετάσουμε από πλευράς

ανθρώπινης εμπλοκής, στη νέα πραγματικότητα εμπλέκεται περισσότερο το μυαλό και όχι οι μύες όπως στη βιομηχανική εποχή με τη χαμηλού επιπέδου τεχνολογία. Αντί μέσω της τεχνολογίας να γίνονται προσπάθειες για διεύρυνση και αύξηση της χειρονακτικής δύναμης του ανθρώπου, οι νέες τεχνολογίες επεκτείνουν την νοητική δύναμή του. Το αποτέλεσμα είναι ότι η νέα πραγματικότητα έχει οξύτερες διαφορές με την παραδοσιακή βιομηχανική κοινωνία με κοινωνικές, πολιτιστικές, οργανωτικές, οικονομικές, παραγωγικές και περιβαλλοντικές προεκτάσεις.

Ο σύγχρονος άνθρωπος έχει έναν ή περισσότερους από τους παρακάτω ρόλους. Είναι **πολίτης** που πρέπει να παίρνει συνειδητές αποφάσεις. Είναι **εργαζόμενος** στην παραγωγή ή στις υπηρεσίες. Είναι **καταναλωτής** που πρέπει να αποφασίσει για τα προϊόντα που θα αγοράσει εξετάζοντας εναλλακτικές τεχνο-οικονομικές λύσεις. **Χρησιμοποιεί τεχνολογία κατά τη διάρκεια του ελεύθερου χρόνου του.** Θα πρέπει να εκπαιδεύεται δια βίου ανεξάρτητα από το επάγγελμα που ασκεί για να μπορεί να παρακολουθεί τις ραγδαίες εξελίξεις. **Σε όλες τις περιπτώσεις θα πρέπει να μπορεί να καταλαβαίνει και να χρησιμοποιεί την τεχνολογία.**

Η τροφή, η στέγαση, ο ρουχισμός, οι μεταφορές, οι επικοινωνίες, η προστασία του περιβάλλοντος, η χωροταξική διάρθρωση των πόλεων, η ποιότητα του αέρα και του νερού, η ενέργεια, η οργάνωση της ζωής, η παραγωγή, η χρήση και συντήρηση εξοπλισμών και προϊόντων, η παραγωγή προϊόντων για άτομα με ειδικές ανάγκες (μια βιομηχανία που αναπτύσσεται όσο περισσότερο πολιτισμένη γίνεται μια κοινωνία) , αλλά και η μουσική, η γλυπτική, οι καλές τέχνες, η συγγραφή βιβλίων για διάδοση και ανταλλαγή ιδεών, οι υπολογιστές και το παγκόσμιο δίκτυο πληροφοριών που αλλάζουν τον τρόπο ζωής και εργασίας, επηρεάζονται καθοριστικά από την τεχνολογία. Για τα επόμενα χρόνια το μήνυμα είναι τελείως ξεκάθαρο: **ΔΕΝ ΕΧΕΤΕ ΔΕΙ ΤΙΠΟΤΕ ΑΚΟΜΗ.**

Στο μάθημα της τεχνολογίας δεν προβλέπεται η διδασκαλία συγκεκριμένης ύλης. Προβλέπεται η εφαρμογή μεθόδων που αποτελούνται από εκπαιδευτικές διαδικασίες. Κάθε μέθοδος αντιστοιχεί σε ένα αναπτυξιακό επίπεδο μαθητών .

Μέσω της εφαρμογής των μεθόδων οι μαθητές μελετούν τεχνολογικά προβλήματα, κατασκευάζουν τεχνολογικά προϊόντα χρησιμοποιώντας μια ποικιλία εργαλείων και υλικών , συντάσσουν τεχνικά σχέδια, γράφουν τεχνικές εκθέσεις σχετικά με τις κατασκευές τους, κάνουν παρουσιάσεις σε αυτοδιοικούμενα σεμινάρια στην τάξη, αξιοποιώντας το ευρύτερο δυνατό φάσμα πηγών πληροφόρησης από το τεχνολογικό τους περιβάλλον συμπεριλαμβανομένου και του παγκόσμιου δικτύου Internet.

Οι μαθητές χρησιμοποιούν στα έργα, τις κατασκευές και τις μελέτες τους συνθετικά και κατά ολιστικό τρόπο γνώσεις από όλους σχεδόν τους εκπαιδευτικούς τομείς και

μάλιστα κατά τρόπο παράλληλο προς την πραγματικότητα: Τεχνικό σχέδιο, χρήση εργαλείων και ανάπτυξη δεξιοτήτων, εξέταση εναλλακτικών λύσεων για τη χρήση υλικών με βάση τις ιδιότητες, την ποιότητα και την αξία τους, εμπλέκονται σε διαδικασίες χρήσης και συντήρησης τεχνολογικών προϊόντων και παραγωγικών διαδικασιών, εξετάζουν τις οικονομικότερες κατασκευαστικές λύσεις ως προς τα υλικά, τον εξοπλισμό, τις εργατο-ώρες που απαιτούνται, τη διάρκεια ζωής και το κόστος χρήσης και συντήρησης του προϊόντος που κατασκευάζεται.

Για την κριτική εξέταση εναλλακτικών τεχνικών λύσεων οι μαθητές αξιοποιούν γνώσεις μαθηματικών, χημείας, φυσικής, ξένων γλωσσών για να προσεγγίσουν πηγές πληροφόρησης και να γράψουν τεχνικές εκθέσεις κλπ. Ο καθηγητής έχει έναν σύγχρονο ρόλο στην εκπαιδευτική αυτή διαδικασία.

Σε μια εποχή έκρηξης της γνώσης και ιδιαίτερα στον τομέα της τεχνολογίας ο καθηγητής δεν είναι δυνατόν να αποτελεί την μοναδική πηγή πληροφόρησης όπως στα παραδοσιακά μαθήματα που διδάσκει έναν περιορισμένο αριθμό σελίδων τις ίδιες κάθε φορά για χρόνια και που υποχρεώνονται να αποστηθίσουν οι μαθητές.

Στο μάθημα της τεχνολογίας ο καθηγητής έχει τον ρόλο του διευκολυντή των μαθητών στην επίλυση τεχνολογικών προβλημάτων στο εργαστήριο στην πράξη, του μάνατζερ της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Ο καθηγητής στην περίπτωση αυτή έχει έναν πολύ δυσκολότερο ρόλο συγκριτικά με τα παραδοσιακά μαθήματα που διδάσκει εκ του ασφαλούς περιορισμένη συγκεκριμένη ύλη ορισμένων σελίδων, διότι στις περισσότερες περιπτώσεις μαθαίνει και ο ίδιος.

A ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Διδακτέα ύλη

Εφαρμογή της μεθόδου της ατομικής εργασίας για τη μελέτη της τεχνολογίας.

1. Ειδικοί σκοποί

Οι μαθητές επιδιώκεται να διαμορφώσουν σαφή αντίληψη σχετικά με :

- Την ιστορία και τη φύση της τεχνολογίας (τα πρώτα στάδια και την εξέλιξη της τεχνολογίας, την προσφορά της στο σύγχρονο πολιτισμό , τα διάφορα

επαγγέλματα στο χώρο της τεχνολογίας, καθώς και την καλλιέργεια πρακτικών ικανοτήτων με την πραγματοποίηση κατασκευών στην πράξη).

- Τη σχεδίαση και την κατασκευή τεχνολογικών προϊόντων και συστημάτων (ανάπτυξη ικανότητας στο μαθητή να εκτελεί πρακτική δουλειά ποιότητας μόνος του με την αξιοποίηση πηγών πληροφόρησης και με ελάχιστη βοήθεια από τον καθηγητή).
- Τη χρήση και τη διαχείριση της τεχνολογίας.
- Τα προβλήματα και τα οφέλη που προκύπτουν από την τεχνολογία .
- Την αποτελεσματική χρήση κατάλληλων εργαλείων και υλικών κατά περίπτωση στο σχολικό εργαστήριο.
- Τη διασύνδεση της τεχνολογίας με τον πολιτισμό, καθώς και με τον τρόπο και την ποιότητα ζωής σε όλες τις κοινωνίες.
- Τις έντονες αλλαγές που χαρακτηρίζουν τη σύγχρονη τεχνολογική κοινωνία, τις αιτίες που τις δημιουργούν, την εκπαίδευση που απαιτείται για έλεγχο της τεχνολογίας και για κριτική προσαρμογή των πολιτών στις αλλαγές αυτές.
- Την αξιοποίηση των ιδιοτήτων των υλικών για την κατασκευή τεχνολογικών προϊόντων και μοντέλων συστημάτων κατά περίπτωση.
- Την κατασκευή, τροποποίηση, βελτίωση και βελτιστοποίηση τεχνολογικών προϊόντων και τεχνολογικών συστημάτων για την αποτελεσματικότερη κάλυψη αναγκών.
- Την ασφαλή και αποδοτική διαχείριση ανθρώπων, πόρων, και δραστηριοτήτων.
- Τη συλλογή και αποτελεσματική ανάλυση δεδομένων.
- Τη σύγκριση στοιχείων αξιολόγησης με κριτήρια σχεδιασμού.
- Την αξιοποίηση της τεχνολογίας για προστασία του περιβάλλοντος.
- Την αξία της τεχνολογίας και τη διασύνδεσή της με άλλους γνωστικούς τομείς.
- Την ανάγκη επικοινωνίας και συνεργασίας με τους άλλους, όπως απαιτείται στη σύγχρονη τεχνολογική κοινωνία.
- Τη σπουδαιότητα της τεχνικής σχεδίασης και της χρήσης του τεχνικού σχεδίου στην πράξη για τη δημιουργία κατασκευών.
- Την κάλυψη βασικών ατομικών και κοινωνικών αναγκών σε τεχνολογικά προϊόντα, με διαφορετικό τρόπο κατά την πάροδο του χρόνου.

2. Πραγματοποίηση της μεθόδου της ατομικής εργασίας για τη μελέτη της τεχνολογίας (Στόχοι, Θεματικές ενότητες, προβλεπόμενες δραστηριότητες , διατιθέμενος χρόνος ανά δραστηριότητα)

ΤΑΞΗ Α΄ Γυμνασίου

Στόχοι	Θεματικές Ενότητες	Δραστηριότητες (Διατιθέμενος χρόνος)
<p>Οι μαθητές επιδιώκεται :</p> <p>Να διαμορφώσουν σαφή αντίληψη για τη φύση της τεχνολογίας (τα πρώτα στάδια και την εξέλιξη της τεχνολογίας σε συνάρτηση με την εξέλιξη αναγκών, την προσφορά της στο σύγχρονο πολιτισμό, τα διάφορα επαγγέλματα στο χώρο της τεχνολογίας, καθώς και την ανάπτυξη πρακτικών ικανοτήτων με την πραγματοποίηση κατασκευών στην πράξη).</p> <p>Να αναπτύξουν ικανότητα να εκτελούν πρακτική δουλειά μόνοι τους, με την αξιοποίηση στο μέγιστο βαθμό πηγών πληροφόρησης, και με ελάχιστη βοήθεια από τον εκπαιδευτικό.</p> <p>Να αναπτύξουν πρακτικές</p>	<p>Εργαλεία και μηχανές</p> <p>Ενέργεια και ισχύς</p> <p>Μεταφορές και επικοινωνίες</p>	<p>Διερεύνηση βιβλιογραφίας, πηγών Internet, συζητήσεις με ειδικούς, επισκέψεις σε χώρους εργασίας κλπ., και πραγματοποίηση σεμιναρίων από τους μαθητές στην τάξη για ανάλυση των γενικών τεχνολογικών εννοιών :</p> <p>Εργαλεία και μηχανές</p> <p>Ενέργεια και ισχύς</p> <p>Μεταφορές και επικοινωνίες</p> <p>(2 ώρες)</p> <p>Επιλογή ενότητας μελέτης από τους μαθητές.</p> <p>Επιλογή έργου από κάθε μαθητή για κατασκευή και μελέτη που ανήκει στην ενότητα που διάλεξε η τάξη. Ο κάθε μαθητής θα κατασκευάσει ένα ομοίωμα πραγματικού αντικειμένου με τη χρήση διαθέσιμων εργαλείων και υλικών, εφαρμόζοντας κατασκευαστικά σχέδια που έχουν εκπονηθεί από τον ίδιο και έχουν εγκριθεί από τον καθηγητή.</p>

<p>ικανότητες ποιότητας.</p> <p>Να αναπτύξουν ικανότητα στο να λύνουν προβλήματα και να παίρνουν αποφάσεις σχετικά με πρακτικά τεχνολογικά προβλήματα.</p> <p>Να αναπτύξουν ικανότητα στο να επιλέγουν τα κατάλληλα εργαλεία και υλικά για τις κατασκευές τους στο σχολικό εργαστήριο.</p> <p>Να αναπτύξουν ικανότητα στο να επικοινωνούν και να συνεργάζονται με τους άλλους, όπως απαιτείται στη σύγχρονη τεχνολογική κοινωνία.</p> <p>Να διαμορφώσουν σαφή αντίληψη για το ρόλο της τεχνολογίας στην κοινωνία.</p> <p>Να διαμορφώσουν σαφή αντίληψη για ευρύτερες βασικές τεχνολογικές ενότητες, όπως είναι η ενέργεια και η ισχύς, τα εργαλεία και οι μηχανές, οι μεταφορές και οι επικοινωνίες.</p>		<p>(1 ώρα)</p> <p>Έρευνα βιβλιογραφίας και πηγών πληροφόρησης συμπεριλαμβανομένου του δικτύου Internet και συλλογή από το τεχνολογικό περιβάλλον στοιχείων που κρίνει ο μαθητής ως απαραίτητα για την κατασκευή του έργου που έχει επιλέξει. Ο κάθε μαθητής αξιοποιεί βιβλιοθήκες, διαφημιστικά έντυπα, γνώσεις από άλλα μαθήματα, το δίκτυο Internet, και γενικά όλες τις πηγές πληροφόρησης που έχει στη διάθεσή του.</p> <p>(2 ώρες)</p> <p>Ταξινόμηση της πληροφόρησης από τους ίδιους τους μαθητές και καθορισμός, με τη βοήθεια του καθηγητή, των απαιτούμενων εργαλείων και υλικών για την κατασκευή, διοργάνωση σεμιναρίων από τους μαθητές και παρουσίαση του προγραμματισμού της εργασίας τους σχετικά με την κατασκευή του έργου που έχει αναλάβει ο καθένας.</p> <p>(2 ώρες)</p> <p>Κατασκευή του έργου από τον κάθε μαθητή στο σχολικό εργαστήριο υπό την επίβλεψη του καθηγητή και με τήρηση κανόνων ασφαλείας που είναι και αντικείμενο αξιολόγησης.</p>
--	--	--

<p>Να αναπτύξουν ικανότητα στην τεχνική σχεδίαση και χρησιμοποίηση του τεχνικού σχεδίου στην πράξη για δημιουργία κατασκευών.</p> <p>Να συνδέσουν τα τεχνολογικά προϊόντα που κατασκευάζουν και μελετούν με την κάλυψη βασικών ατομικών και κοινωνικών αναγκών, με διαφορετικό τρόπο κατά την πάροδο του χρόνου.</p>		<p>(10 ώρες)</p> <p>Συγγραφή εργασίας από τον κάθε μαθητή σχετικά με το έργο που έχει αναλάβει και παρουσίασή της προοδευτικά σε σεμινάρια στην τάξη. Η γραπτή εργασία θα περιλαμβάνει τα εξής :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ανάλυση της γενικής τεχνολογικής ενότητας στην οποία ανήκει η κατασκευή • Τεχνικά, κατασκευαστικά σχέδια του θέματος που διάλεξε ο μαθητής. • Περιγραφή της διαδικασίας που ακολούθησε για τη μελέτη και την κατασκευή του θέματος. • Ανάλυση των οικονομικών, κοινωνικών, γεωγραφικών και πολιτιστικών παραμέτρων που επηρέασαν την εξέλιξη του συγκεκριμένου θέματος και αναφορά στα διάφορα στάδια εξέλιξής του. • Ανάλυση των αναγκών που εξυπηρετεί. • Συσχέτιση με τα επιστημονικά στοιχεία και τις θεωρίες που αξιοποιούνται στο συγκεκριμένο τεχνολογικό προϊόν. • Επιμέτρηση και εκτίμηση του κόστους της κατασκευής. • Κατάλογος εργαλείων και υλικών που χρησιμοποίησε ο μαθητής. • Βιβλία και πηγές πληροφόρησης που έλαβε υπόψη του. • Παρουσίαση από τον κάθε μαθητή
--	--	---

		<p>της κατασκευής και της μελέτης του σε τελικό σεμινάριο στην τάξη (σχολικό εργαστήριο).</p> <p>(5 ώρες)</p> <p>Επανάληψη της διαδικασίας για τις άλλες δύο τεχνολογικές ενότητες αν υπάρχει χρόνος.</p> <p>Διοργάνωση έκθεσης και παρουσίαση των έργων και των γραπτών εργασιών στην κοινότητα του σχολείου. Βραβεύσεις καλύτερων έργων.</p>
--	--	---

3. Αξιολόγηση των μαθητών της Α' Γυμνασίου

Οι μαθητές αξιολογούνται :

- Για τον βαθμό και την ποιότητα της διερεύνησης των πηγών πληροφόρησης που χρησιμοποίησαν στην ανάλυση των τεχνολογικών ενοτήτων μελέτης και στην επιλογή ατομικού θέματος για κατασκευή και μελέτη.
- Για την καταλληλότητα των εργαλείων και των υλικών που επέλεξαν για την κατασκευή τους.
- Για την κατασκευή που έφτιαξαν (πολυπλοκότητα, αισθητική, χρήση εργαλείων, χρήση υλικών κτλ.)
- Για την έκταση, την ποιότητα, και το βάθος της γραπτής εργασίας που συνοδεύει κάθε κατασκευή.
- Για την εφαρμογή κανόνων ασφαλείας στο σχολικό εργαστήριο κατά την κατασκευή του θέματος που έχουν επιλέξει.

- Για τις παρουσιάσεις σε σεμινάρια στην τάξη του κατασκευαστικού μέρους του έργου και της τεχνικής έκθεσης που το συνοδεύουν, και για τα σχόλιά τους στις παρουσιάσεις των συμμαθητών τους.

4. Ο ρόλος του εκπαιδευτικού

Ο καθηγητής έχει ένα σύγχρονο ρόλο στην εκπαιδευτική αυτή διαδικασία. Σε μια εποχή έκρηξης της γνώσης και ιδιαίτερα στον τομέα της τεχνολογίας, ο καθηγητής δεν είναι δυνατόν να αποτελεί την μοναδικά πηγή πληροφόρησης, να διδάσκει ένα περιορισμένο αριθμό σελίδων, τις ίδιες κάθε φορά για χρόνια, τις οποίες υποχρεώνονται να αποστηθίσουν οι μαθητές.

Ιδιαίτερα στην τεχνολογία, η παραδοσιακή αυτή διαδικασία της διδασκαλίας συγκεκριμένης ύλης είναι εντελώς αναχρονιστική και αδύνατον να εφαρμοσθεί.

Στο μάθημα της τεχνολογίας ο καθηγητής αναλαμβάνει ρόλο συμβουλευτικό στην επίλυση των τεχνολογικών προβλημάτων από τους μαθητές, με άλλα λόγια αναλαμβάνει το ρόλο του διαχειριστή της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Ο καθηγητής παρακολουθεί, συμβουλεύει, επιβλέπει, και αξιολογεί τους μαθητές. Είναι ένα είδος Μάνατζερ της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Ο καθηγητής στην περίπτωση αυτή έχει έναν πολύ δυσκολότερο ρόλο συγκριτικά με τον παραδοσιακό τρόπο διδασκαλίας, γιατί στις περισσότερες περιπτώσεις μαθαίνει και ο ίδιος.

B ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Διδακτέα ύλη

Εφαρμογή της μεθόδου της ομαδικής εργασίας για τη μελέτη της βιομηχανίας .

Πραγματοποίηση της μεθόδου της ομαδικής εργασίας για τη μελέτη της βιομηχανίας (Στόχοι, Θεματικές ενότητες, προβλεπόμενες δραστηριότητες , διατιθέμενος χρόνος ανά δραστηριότητα)

ΤΑΞΗ Β΄ Γυμνασίου

Στόχοι	Θεματικές Ενότητες	Δραστηριότητες (Διατιθέμενος χρόνος)
---------------	---------------------------	--

<p>*Οι μαθητές επιδιώκεται :</p> <p>Να διαμορφώσουν σαφή αντίληψη σχετικά με την οργάνωση της παραγωγικής διαδικασίας και την εμπλοκή της τεχνολογίας σε αυτή για την παραγωγή προϊόντων και υπηρεσιών).</p> <p>Να διαμορφώσουν σαφή αντίληψη σχετικά με τα προβλήματα και τα οφέλη που προκύπτουν από το βιομηχανικό τρόπο παραγωγής.</p> <p>Να διαμορφώσουν σαφή αντίληψη για τις νέες συνθήκες που διαμορφώνονται στην παραγωγική διαδικασία και την κοινωνία ως αποτέλεσμα της χρήσης των νέων τεχνολογιών και των αυτοματισμών και της μετάβασης στη μεταβιομηχανική κοινωνία.</p> <p>Να αναπτύξουν ικανότητα για συλλογή και ταξινόμηση πληροφοριών σχετικά με</p>	<p>Οργάνωση της σύγχρονης βιομηχανίας και των σύγχρονων παραγωγικών μονάδων.</p> <p>Κατασκευή μοντέλων βιομηχανικών μονάδων κατά τρόπο αντίστοιχο με την πραγματικότητα, με την αξιοποίηση όλου του τεχνολογικού φάσματος.</p> <p>Εκτέλεση ρόλων στελεχών παραγωγικών μονάδων κατά τρόπο αντίστοιχο με την πραγματικότητα.</p> <p>Συλλογή πληροφοριών με αξιοποίηση όλων των πιθανών πηγών πληροφόρησης συμπεριλαμβανομένου του δικτύου Internet.</p>	<p>Ανάλυση από τον καθηγητή και τους μαθητές του τρόπου οργάνωσης μιας βιομηχανικής παραγωγικής μονάδας, με την αξιοποίηση διαθέσιμης βιβλιογραφίας και του ευρύτερου δυνατού φάσματος πηγών πληροφόρησης (συμπεριλαμβανομένου του δικτύου Internet). Παράδειγμα οργανογράμματος, τμήματα από τα οποία αποτελείται μια βιομηχανική μονάδα, αρμοδιότητες κάθε τμήματος.</p> <p>(3 ώρες)</p> <p>Ανάλυση της συνεργασίας που απαιτείται μεταξύ των τμημάτων και των εργαζομένων. Ανάλυση των τεχνολογιών που αξιοποιούνται από το κάθε τμήμα της παραγωγικής μονάδας.</p> <p>(2 ώρες)</p> <p>Συγκρότηση ομάδων εργασίας από τους μαθητές. Επιλογή από κάθε ομάδα βιομηχανίας της οποίας θα κατασκευάσουν μοντέλο, και θα μελετήσουν τη διαδικασία παραγωγής και τη λειτουργία κάθε τμήματος.</p> <p>Επιλογή ρόλου από τον κάθε μαθητή της κάθε ομάδας, αντίστοιχου με τα στελέχη μιας πραγματικής</p>
---	---	---

<p>την παραγωγική διαδικασία.</p> <p>Να αναπτύξουν ικανότητα τεχνικής σχεδίασης παραγωγικών μονάδων σε συνάρτηση με την τοποθέτησή τους σε κατάλληλα σημεία της κοινότητας στην οποία λειτουργούν.</p> <p>Να αναπτύξουν ικανότητα κατασκευής μοντέλων παραγωγικών μονάδων που απεικονίζουν τις παραγωγικές διαδικασίες, με βάση την τεχνική σχεδίαση και τη συλλογή τεχνικών πληροφοριών.</p> <p>Να επιλέγουν κατάλληλα εργαλεία και υλικά για την κατασκευή μοντέλων παραγωγικών μονάδων.</p> <p>Να αναπτύξουν ικανότητα χρησιμοποίησης μιας ποικιλίας εργαλείων και υλικών για την κατασκευή μοντέλων παραγωγικών μονάδων.</p>		<p>βιομηχανίας (Γενικός Διευθυντής, Διευθυντής Δημοσίων σχέσεων, Διευθυντής Ερευνών, Διευθυντής Παραγωγής, Διευθυντής Ποιοτικού Ελέγχου, Διευθυντής Προσωπικού, Διευθυντής Μάρκετινγκ, Διευθυντής Οικονομικών, Διευθυντής Σχεδίασης Προϊόντων, Μηχανικός Παραγωγής, Διευθυντής Εκπαίδευσης, Διευθυντής Ασφαλείας, Διευθυντής Προμηθειών).</p> <p>(3 ώρες)</p> <p>Συλλογή και παρουσίαση σε σεμινάριο από τον κάθε μαθητή, πληροφοριών σχετικά με την αρμοδιότητα που έχει αναλάβει στη βιομηχανία που έχει επιλέξει η ομάδα εργασίας στην οποία ανήκει. Αξιοποίηση των διαθέσιμων πηγών πληροφόρησης του τεχνολογικού περιβάλλοντος.</p> <p>(2 ώρες)</p> <p>Οργάνωση της πληροφόρησης. Εκπόνηση από κάθε ομάδα κατασκευαστικού σχεδίου υπό κλίμακα του ομοιώματος της βιομηχανίας που έχει επιλέξει. Συνεισφορά του κάθε μαθητή σε συνάρτηση με την αρμοδιότητα που έχει αναλάβει. Σύνταξη υπομνήματος που συνοδεύει κάθε κατασκευαστικό σχέδιο και που αναφέρει το είδος των</p>
--	--	---

<p>Να αναπτύξουν πρακτικές δεξιότητες για τη χρήση μιας ποικιλίας εργαλείων και υλικών.</p> <p>Να διαμορφώσουν σαφή αντίληψη για τις επαγγελματικές δυνατότητες που προσφέρονται στις σύγχρονες παραγωγικές μονάδες και για τις γνώσεις και ικανότητες που απαιτούνται από τους εργαζομένους σε αυτές.</p> <p>Να αναπτύξουν ικανότητα επίλυσης τεχνολογικών προβλημάτων που συνδέονται με τις διαδικασίες. Να διαμορφώσουν σαφή αντίληψη για το βασικό χαρακτηριστικό της σύγχρονης τεχνολογίας που εμπλέκεται στις παραγωγικές μονάδες και που είναι οι έντονες μεταβολές.</p> <p>Να διαμορφώσουν σαφή αντίληψη για την επίδραση των</p>		<p>υλικών που θα χρησιμοποιηθούν κατά την κατασκευή στα διάφορα σημεία του μοντέλου της παραγωγικής μονάδας, την ποσότητα υλικού που θα απαιτηθεί από το κάθε είδος, το είδος των εργαλείων που απαιτούνται για την κατασκευή.</p> <p>Τελική επιλογή υλικών και εργαλείων για την κατασκευή μικρογραφίας της κάθε βιομηχανίας από κάθε ομάδα μαθητών.</p> <p>Κατασκευή στο σχολικό εργαστήριο , με τη συμμετοχή όλων των μελών της κάθε ομάδας, της μικρογραφίας της βιομηχανίας την οποία έχουν επιλέξει.</p> <p>(8 ώρες)</p> <p>Συγγραφή εργασιών από τον κάθε μαθητή, παράλληλα με τις κατασκευαστικές δραστηριότητες, για τις αρμοδιότητες που ο ίδιος έχει αναλάβει στη βιομηχανία που έχει επιλέξει η ομάδα του. Οι γραπτές εργασίες παρουσιάζονται προοδευτικά σε σεμινάρια που οργανώνουν οι μαθητές στην τάξη. Οι γραπτές εργασίες των μαθητών μιας ομάδας θα πρέπει να αποτελούν ένα ενιαίο αρμονικό σύνολο, εκφράζοντας την απαίτηση για συντονισμό των διαφόρων τμημάτων σε μια βιομηχανία.</p>
---	--	--

<p>παραγωγικών διαδικασιών στο περιβάλλον και για το κόστος που συνεπάγεται η μη τήρηση κανόνων προστασίας του περιβάλλοντος.</p>		<p>(3 ώρες)</p> <p>Παρουσίαση των γραπτών εργασιών και των κατασκευών όλων των ομάδων σε τελικά σεμινάρια στην τάξη.</p> <p>Διοργάνωση εκθέσεων από τους μαθητές με τη βοήθεια του καθηγητή, όπου θα παρουσιασθούν στη σχολική κοινότητα οι κατασκευές και οι γραπτές εργασίες των μαθητών.</p> <p>(4 ώρες)</p>
---	--	---

Αξιολόγηση των μαθητών της Β' Γυμνασίου

Η αξιολόγηση των μαθητών θα γίνει με κριτήριο την επίδοσή τους σε κάθε δραστηριότητα που προβλέπεται από το πρόγραμμα με βάση :

- Την ανάλυση ενός φάσματος πηγών πληροφόρησης για τις σύγχρονες παραγωγικές μονάδες
- Την ποιότητα της γραπτής εργασίας.
- Την ποιότητα της κατασκευής και την συμμετοχή στο ομαδικό κατασκευαστικό έργο.
- Την ποιότητα των παρουσιάσεων και την συμμετοχή στα σεμινάρια.
- Τον βαθμό κατανόησης της οργάνωσης της παραγωγικής διαδικασίας στη σύγχρονη μεταβιομηχανική εποχή και της νέας πραγματικότητας που δημιουργούν οι ραγδαίες τεχνολογικές μεταβολές.
- Το βαθμό κατανόησης των προβλημάτων, αλλά και του οφέλους που προκύπτει από το βιομηχανικό τρόπο παραγωγής.
- Την ποιότητα τεχνικού σχεδίου απεικόνισης των παραγωγικών μονάδων της ευρύτερης περιοχής.
- Τις κατασκευαστικές ικανότητες κάθε μαθητή.
- Τις ικανότητες επιλογής κατάλληλων εργαλείων και υλικών.

- Την αποτελεσματική συμμετοχή στα σεμινάρια κάθε μαθητή, τόσο ως παρουσιαστή, όσο και ως συμμετέχοντος με σωστές παρεμβάσεις.
- Την ικανότητα περιγραφής και ανάλυσης επαγγελματικών δραστηριοτήτων.
- Τον βαθμό αντίληψης του περιβαλλοντικού κόστους από ακατάλληλες τεχνολογικές λύσεις και της ανάγκης τεχνολογικής μόρφωσης για όλους τους πολίτες.
- Το βαθμό και την ικανότητα για την «καλώς εννοούμενη» συνεργασία.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ Θ. ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ

Εσωτ. Διανομή

1. Δ/ση Σπουδών Δ.Ε., Τμήμα Α΄
2. Δ/ση Εκκλησιαστικής Εκπ/σης
3. Δ/ση Ιδιωτικής Εκπ/σης
4. Δ/ση Π.Ο.Δ.Ε.
5. Δ/ση Ξένων και Μειονοτικών Σχολείων
6. Δ/ση Ειδικής Αγωγής
7. ΣΕΠΕΔ